

INFORMATOR

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Nr 4/2022

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP” informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP”, rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.

Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP” danych, wykresów, zestawień statystycznych itp., należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

Spis treści

AKTUALNOŚCI	4
➤ Powołanie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej	4
➤ Komunikat dotyczący funkcjonowania miniPortalu	4
➤ Normy w zamówieniach publicznych - nowa zakładka na stronie UZP	4
NOWE AKTY PRAWNE	5
➤ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) ws. subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny	5
➤ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) ws. e-formularzy	5
➤ Ustawa o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych - publikacja w BZP informacji o udzieleniu zamówienia	6
➤ Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców	6
OPINIE, REKOMENDACJE	7
➤ Podstawy zmiany umowy na sprzedaż energii elektrycznej	7
➤ Gwarancja wadialna	7
➤ Kara umowna a sposób wypełnienia JEDZ	8
➤ Ustalanie wartości zamówienia na roboty budowlane i związanych z nim zamówień na usługi projektowania oraz nadzoru inwestorskiego	8
➤ Rekomendacje Prezesa UZP: Udzielanie zamówień publicznych w zakresie urządzeń drukujących i wielofunkcyjnych, urządzeń mobilnych oraz systemów digital signage..	8

➤ Zalecenia w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych	9
➤ Uchwała Komitetu do spraw Kontroli w Zamówieniach Publicznych	9
DOKUMENTY WZORCOWE I MATERIAŁY EDUKACYJNE	10
➤ Dokumenty wzorcowe dotyczące postępowania skargowego	10
➤ Przykładowe klauzule waloryzacyjne dla sektora budownictwa	10
➤ Grupy odczynników na potrzeby szacowania wartości zamówienia	12
➤ Dostępność architektoniczna - Katalog dobrych praktyk.....	13
➤ Szkolenia e-learningowe dotyczące Prawa zamówień publicznych.....	13
PUBLIKACJE	13
➤ „Zamówienia publiczne a umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”	13
➤ „BIM - innowacyjne podejście do zamówień publicznych w sektorze budowlanym”. 14	
KONFERENCJE, SZKOLENIA	15
➤ „e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne” – konferencja UZP.....	15
➤ „Dostępność cyfrowa i informacyjno - komunikacyjna w zamówieniach publicznych” - konferencja UZP	15
➤ „Konflikt interesów w zamówieniach publicznych. Przeciwdziałanie zjawiskom korupcyjnym” - konferencja UZP.....	16
➤ Szkolenia nt. Platformy e-Zamówienia dla samorządów lokalnych.....	18
➤ „Realizacja kontraktów budowlanych w czasach nadzwyczajnych zmian stosunków, w tym wywołanych działaniem Siły Wyższej” - konferencja SIDiR	19
➤ Waloryzacja wynagrodzeń wykonawców w praktyce kontroli udzielania zamówień .	19
➤ Positive.Procurement 2022	20
➤ Szkolenie dla rzeczników dyscypliny finansów publicznych.....	20
➤ Stosowanie Prawa zamówień publicznych w uczelniach	21
➤ Podyplomowe Studia SGH "Profesjonalne Kadry Zamówień Publicznych"	21
➤ Konkurs Moot Court: „Zastępstwo procesowe przed Krajową Izbą Odwoławczą”	21
Przedsięwzięcia dotyczące zrównoważonych zamówień publicznych	22
➤ Międzynarodowa konferencja nt. innowacyjnych zamówień publicznych	22
➤ Warsztaty szkoleniowe na temat praktycznego stosowania zrównoważonych zamówień publicznych w Republice Kazachstanu	23
➤ Konferencja samorządowa „Czas na regiON”	23

➤ Zielone zamówienia publiczne podczas XX Samorządowego Forum Kapitału i Finansów.....	24
OPINIE PRAWNE	25
➤ Jak należy interpretować wyrażenie „kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8” w przypadku zmiany umowy zawartej przed dniem 1 stycznia 2021r., tj. na mocy ustawy Prawo zamówień publicznych z 2004r.	25
KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	28
➤ Problem zwrotu wadium w świetle art. 98 ustawy Prawo zamówień publicznych na podstawie wyników kontroli uprzedniej	28
ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UE	39
ORZECZNICTWO KRAJOWE W SPRAWIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	60
ANALIZY SYSTEMOWE	68
➤ Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2022 – 31.12.2022....	68

AKTUALNOŚCI

Powołanie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej

Pan Waldemar Buda, Minister Rozwoju i Technologii, powołał p. Jana Kuzawińskiego na stanowisko Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej z dniem 1 stycznia 2023 r.

Pan Jan Kuzawiński jest członkiem Krajowej Izby Odwoławczej od września 2017 r. Od 6 września 2019 r. pełnił funkcję Wiceprezesa Krajowej Izby Odwoławczej.

Zakończyło się również postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów na członków Krajowej Izby Odwoławczej, a [informacja](#) na ten temat została opublikowana w serwisie internetowym UZP.

Komunikat dotyczący funkcjonowania miniPortalu

Od 1 stycznia 2023 r. w systemie miniPortal nie ma już możliwości wszczynania nowych postępowań. Będzie można dokończyć postępowania wszczęte na miniPortalu do 31.12.2022 r. włącznie. Ponadto na miniPortalu nadal będzie można prowadzić postępowania w zakresie Koncesji oraz Umowy ramowej – Umowy wykonawczej.

Dziękując za korzystanie z miniPortalu w ciągu ostatnich 4 lat, zachęcamy do korzystania w zakresie prowadzenia postępowań z Platformy e-Zamówienia:

<https://ezamowienia.gov.pl/pl/>

Normy w zamówieniach publicznych - nowa zakładka na stronie UZP

Na stronie internetowej Urzędu uruchomiono nową zakładkę poświęconą [normom w zamówieniach publicznych](#). Podmioty zainteresowane znajdą tam informacje na temat podstaw prawnych, zarówno krajowych, jak i europejskich, oraz sposobów odwoływania się do norm w zamówieniach. Ponadto w serwisie internetowym został zamieszczony wykaz organizacji normalizacyjnych oraz link do publikacji KE pt. „Przewodnik dotyczący odwoływania się do norm w zamówieniach publicznych” (wersja angielska).

NOWE AKTY PRAWNE

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) ws. subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny

23 grudnia 2022 r. w Dzienniku Urzędowym UE zostało opublikowane rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. ws. subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny. Rozporządzenie ustanawia kompleksowe ramy, które mają zaradzić zakłóceniom wynikającym z przyznawania przez państwa trzecie subsydiów firmom działającym na unijnym jednolitym rynku i przywrócić uczciwą konkurencję między wszystkimi przedsiębiorstwami działającymi na rynku wewnętrznym, w tym w obszarze zamówień publicznych. W rozporządzeniu podkreślono m.in., że konieczność rozwiązania kwestii subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny jest szczególnie istotna w przypadku zamówień publicznych z uwagi na ich znaczenie gospodarcze na rynku wewnętrznym oraz fakt, że są one finansowane ze środków podatników (Preambuła, 40).

[Polska wersja rozporządzenia \(UE\) 2022/2560](#)

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) ws. e-formularzy

15 grudnia 2022 r. weszło w życie rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2303 z dnia 24 listopada 2022 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2019/1780 ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych. Zgodnie z jego art. 1 rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 utraciło moc ze skutkiem od dnia 14 listopada 2022 r. Od dnia 14 listopada 2022 r. do dnia 24 października 2023 r. do publikacji ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej można stosować zarówno formularze ustanowione rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2022/2303, jak i formularze ustanowione rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2015/1986.

[Polska wersja rozporządzenia wykonawczego \(UE\) 2022/2303](#)

Ustawa o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych - publikacja w BZP informacji o udzieleniu zamówienia

3 listopada 2022 r. weszły w życie przepisy [ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych](#). Przewiduje ona wyłączenie stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych do zamówień udzielanych w celu realizacji zadań, które zostały określone przepisami powyższej ustawy oraz przewiduje obowiązek zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych informacji o udzieleniu zamówienia podlegającego wskazanemu wyłączeniu.

Stosownie do art. 6 ust. 1 powyższej ustawy *do zamówień udzielanych w celu realizacji zadań określonych w przepisach niniejszej ustawy nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812, 1933 i 2185).*

Zgodnie z art. 6 ust. 2 tej ustawy *zamawiający w terminie 7 dni od dnia udzielenia zamówienia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych informację o udzieleniu tego zamówienia.*

W art. 30 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy przewidziano przepis intertemporalny, zgodnie z którym *do umów oraz innych czynności prawnych i faktycznych podjętych przez podmiot wprowadzający do obrotu, gminę lub podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy, w celu realizacji sprzedaży paliwa stałego przez gminę lub podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy, z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych od dnia 1 lipca 2022 r. do dnia wejścia w życie ustawy, przepisy ustawy stosuje się odpowiednio.*

Biuletyn Zamówień Publicznych przewiduje możliwość zamieszczenia *informacji o udzieleniu zamówienia*. Aby zamieścić taką informację, należy wybrać i wypełnić formularz: Ogłoszenie dotyczące zamówienia, dla którego nie ma obowiązku stosowania ustawy Pzp. Na stronie internetowej Urzędu dostępna jest [szczegółowa instrukcja](#) w tym zakresie.

Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców

W Dzienniku Ustaw w dniu 26 października 2022 r., pod poz. 2185 została ogłoszona [ustawa z dnia 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców](#), która wprowadza zmiany m.in. w ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812

i 1933), zwanej dalej „ustawą Pzp. Przepisy ustawy weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, tj. w dniu 10 listopada 2022 r.

Na podstawie art. 44 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców zostały wprowadzone zmiany w art. 439 ust. 1 i ust. 5 pkt 1 i 2 oraz w art. 455 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp. [Więcej szczegółowych informacji](#) na ten temat opublikowano stronie internetowej Urzędu.

OPINIE, REKOMENDACJE

Podstawy zmiany umowy na sprzedaż energii elektrycznej

Na stronie internetowej UZP dostępna jest opinia Prezesa UZP poświęcona zagadnieniu podstaw zmiany umowy na sprzedaż energii elektrycznej lub umowy kompleksowej w związku z przepisami ograniczającymi wysokość cen energii elektrycznej. W opinii analizowane są przepisy ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. poz. 2243), które z uwagi na podmiot zawierający umowę, mogą wiązać się z problematyką podstaw prawnych zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Ustawa określa m.in. cenę maksymalną sprzedaży energii elektrycznej stosowaną w rozliczeniach z odbiorcami uprawnionymi. Z uwagi na zakres regulacji przedmiotowa ustawa może mieć wpływ na realizację zawartych umów sprzedaży energii elektrycznej lub umów kompleksowych, co może powodować konieczność ich zmiany w odniesieniu do wysokości cen energii elektrycznej.

[Treść opinii](#)

Gwarancja wadialna

Urząd Zamówień Publicznych przygotował i udostępnił na stronie internetowej opinię dotyczącą gwarancji wadialnej w kontekście terminu związania ofertą i żądania zapłaty w terminie jej obowiązywania. Opinia uwzględnia najnowsze stanowiska Sądu Zamówień Publicznych.

[Treść opinii](#)

Kara umowna a sposób wypełnienia JEDZ

Kara umowna w kontekście przesłanki wykluczenia wykonawcy z powodu nieprawidłowości w realizacji wcześniejszych umów (art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp) a sposób wypełnienia JEDZ - to temat opinii Prezesa UZP poświęconej istotnemu zagadnieniu z punktu widzenia uczestników systemu zamówień publicznych.

[Treść opinii](#)

Ustalanie wartości zamówienia na roboty budowlane i związanych z nim zamówień na usługi projektowania oraz nadzoru inwestorskiego

Kolejna opinia opublikowana na stronie internetowej Urzędu dotyczy m.in. ustalania wartości zamówienia na roboty budowlane i związanych z nim zamówień na usługi projektowania oraz nadzoru inwestorskiego. Opinia stanowi odpowiedź na zapytania dotyczące m.in. sumowania wartości robót budowlanych oraz usług projektowania i nadzoru inwestorskiego dla konkretnej inwestycji.

[Treść opinii](#)

Rekomendacje Prezesa UZP: Udzielanie zamówień publicznych w zakresie urządzeń drukujących i wielofunkcyjnych, urządzeń mobilnych oraz systemów digital signage

Dokument udostępniony w serwisie UZP stanowi efekt współpracy w ramach grupy roboczej dotyczącej zamówień publicznych na sprzęt komputerowy. W skład grupy, obok przedstawicieli Urzędu Zamówień Publicznych, weszli reprezentanci zrzeszeń branżowych, które wyraziły chęć uczestniczenia w tym projekcie, tj.: Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego - ZIPSEE Cyfrowa Polska, Polskiego Towarzystwa Informatycznego, Polskiego Związku Ośrodków Przetwarzania Danych oraz Izby Gospodarki Elektronicznej.

Finalny dokument został zaakceptowany przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji.

Celem przygotowania dokumentu jest wsparcie zamawiających w procesie udzielania zamówień publicznych na zakup urządzeń drukujących i wielofunkcyjnych, urządzeń mobilnych oraz elementów systemów komunikacji wizualnej – digital signage.

Podstawowym założeniem, jakie przyjęto przy pracy nad opracowaniem, było stworzenie dokumentu stricte technicznego, zawierającego praktyczne wskazówki dotyczące

formułowania zapisów w dokumentacji zamówienia. Z uwagi na to założenie dokument nie zawiera omówienia kwestii proceduralnych dotyczących udzielania zamówień na gruncie ustawy Prawo zamówień publicznych, lecz skupia się na aspektach i zagadnieniach technicznych z omawianego obszaru.

Dokument pokazuje rozwiązania techniczne i zwraca uwagę na najważniejsze aspekty udzielania zamówień na wskazane w nim grupy urządzeń, pozostawiając zamawiającym swobodę w wyborze rozwiązań, dzięki czemu ułatwia sformułowanie adekwatnych, odpowiadających na różne potrzeby zamawiających, zapisów w dokumentacji zamówienia.

[Udzielanie zamówień publicznych w zakresie urządzeń drukujących i wielofunkcyjnych, urządzeń mobilnych oraz systemów digital signage](#)

Zalecenia w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych

8 grudnia 2022 r. Rada Ministrów przyjęła Zalecenia w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych. Dokument ten nakłada na wszystkich kierowników jednostek administracji rządowej obowiązek uwzględniania aspektów społecznych, w tym w szczególności klauzul społecznych, w możliwie jak najszerszym zakresie oraz w jak największej liczbie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Zalecenia odnoszą się do instrumentów o charakterze społecznym wskazanych w ustawie Pzp.

Aktualizacja obowiązujących od 2017 r. Zaleceń Rady Ministrów była podyktowana potrzebą dostosowania ich treści do obecnego stanu prawnego w zakresie zamówień publicznych, a także koniecznością zapewnienia spójności z innymi dokumentami o charakterze strategicznym, m.in. Polityką zakupową państwa, która określa planowane działania administracji rządowej w zakresie społecznych zamówień publicznych.

[Zalecenia Rady Ministrów w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych](#)

Uchwała Komitetu do spraw Kontroli w Zamówieniach Publicznych

Komitet do spraw Kontroli w Zamówieniach Publicznych przyjął Uchwałę z dnia 11 listopada 2022 r. w sprawie ustawowego obowiązku uwzględniania przez organy kontroli wyników

przeprowadzonej wcześniej kontroli innego organu. Treść uchwały stanowi, że ustawowy obowiązek uwzględniania wyników przeprowadzonej wcześniej kontroli innego organu, o którym mowa w art. 597 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp, oznacza obowiązek analizy wyników przeprowadzonej wcześniej kontroli innego organu pod kątem zasadności odstąpienia od przeprowadzenia ponownej kontroli udzielania tego samego zamówienia lub przyjęcia przez organ kontroli tych wyników w całości lub części jako swoich.

Komitet do spraw Kontroli w Zamówieniach Publicznych podkreśla w swojej uchwale również, że organy kontroli dokonujące kontroli udzielania zamówień w oparciu o kryterium legalności, tj. zgodności z przepisami Prawa zamówień publicznych, powinny dążyć, w możliwie najszerszym zakresie, do przyjmowania jako swoich wyników przeprowadzonych wcześniej kontroli innych organów lub odstępowania od dublowania kontroli tego samego zamówienia.

[Uchwała nr 1/2022 Komitetu do spraw Kontroli w Zamówieniach Publicznych](#)

DOKUMENTY WZORCOWE I MATERIAŁY EDUKACYJNE

Dokumenty wzorcowe dotyczące postępowania skargowego

Na stronie internetowej Urzędu opublikowano kolejne wzorcowe dokumenty dotyczące postępowania skargowego: skargi, odpowiedzi na skargę, pełnomocnictwa, wniosku dowodowego. Udostępniony komplet dokumentów zamyka cykl wzorcowych dokumentów dotyczących środków ochrony prawnej. Wcześniej zostały przygotowane dokumenty wzorcowe dotyczące postępowania odwoławczego: odwołania, odpowiedzi na odwołanie, zgłoszenia przystąpienia do postępowania odwoławczego.

[Dokumenty wzorcowe dotyczące postępowania odwoławczego oraz skargowego](#)

Przykładowe klauzule waloryzacyjne dla sektora budownictwa

Opracowanie dotyczące klauzul waloryzacyjnych w sektorze budownictwa ma na celu zaprezentowanie różnych mechanizmów waloryzacji, co powinno ułatwić konstruowanie klauzul waloryzacyjnych w projektowanych umowach w sprawie zamówienia publicznego.

Dokument jest efektem działania grupy roboczej, w której obok przedstawicieli Urzędu Zamówień Publicznych i Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej znaleźli się reprezentanci branżowych zrzeszeń sektora budownictwa, a także zamawiający zarówno szczebla rządowego, jak i samorządowego. Na nasze zaproszenie do wzięcia udziału w pracach Grupy odpowiedziały następujące organizacje oraz podmioty: *Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Federacja Przedsiębiorców Polskich, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Izba Gospodarcza Transportu Lądowego, Konfederacja Lewiatan, Ministerstwo Infrastruktury, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Polski Związek Pracodawców Budownictwa, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim, Stowarzyszenie Inżynierów Doradców i Rzeczoznawców, Urząd Miasta Krakowa, Urząd Miejski w Gdańsku.*

W wyniku prac powstały przykładowe klauzule, bazujące na różnych mechanizmach i uwzględniające różną specyfikę i zakres prowadzonych prac budowlanych.

Pierwsza klauzula oparta jest ma jednym wskaźniku waloryzacji - wskaźniku cen produkcji budowlano-montażowej, publikowanym przez Główny Urząd Statystyczny. Wskaźnik ten ma charakter przykładowy; zamawiający może opracować klauzulę wykorzystującą inny wskaźnik, który będzie adekwatny do planowanej inwestycji.

Druga klauzula bazuje na tzw. koszyku waloryzacyjnym i polega na tym, że waloryzacja odbywać się będzie w oparciu o wskaźniki produkcji sprzedanej wyrobów przemysłowych, wynagrodzenia oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny, a także dane wskazane w tabeli Koszyk Waloryzacyjny.

Główny Urząd Statystyczny we współpracy z grupą roboczą opracowuje kalkulatory waloryzacyjne do powyższych dwóch klauzul, które umożliwią automatyczne wyliczenie wynagrodzenia po dokonanej waloryzacji. Kalkulatory zostaną udostępnione przez Urząd niezwłocznie po ich przygotowaniu.

Kolejne prezentowane w niniejszym opracowaniu klauzule to postanowienia stosowane przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad i PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Ponieważ celem dokumentu jest prezentowanie jedynie przykładowych postanowień, z klauzul tych usunięto wagi, limity i wskaźnik określający podział ryzyka. Zamawiający, którzy będą chcieli wykorzystać ww. klauzule w swojej praktyce udzielania zamówień, powinni określić i dostosować wpisywane wartości do realiów danego kontraktu, aby stworzona klauzula

mogła być efektywnie wykorzystana w danym stanie faktycznym, obejmującym również aktualną sytuację rynkową.

[Przykładowe klauzule waloryzacyjne dla sektora budownictwa](#)

Grupy odczynników na potrzeby szacowania wartości zamówienia

W wyniku współpracy przedstawicieli publicznych uczelni wyższych w Polsce, współdziałających w Zespole Roboczym powołanym przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, powstało opracowanie pt. Grupy odczynników na potrzeby szacowania wartości zamówienia. Celem prac Zespołu było wypracowanie dokumentu przydatnego w praktyce udzielania zamówień publicznych przez uczelnie wyższe w zakresie szacowania wartości zamówień na zakup odczynników do badań, uwzględniającego specyfikę pracy środowiska i specyfikę czynności naukowo-badawczych oraz rozwojowych.

W pracach Zespołu wykorzystano doświadczenie zarówno praktyków na co dzień zamawiających odczynniki dla Uczelni, jak i korzystających z odczynników naukowców. Zaproszenie do udziału w pracach Zespołu Roboczego zostało skierowane do wszystkich publicznych uczelni oraz stowarzyszeń zrzeszających uczelnie. Ostatecznie w skład Zespołu, który przygotował dokument, weszli przedstawiciele tych szkół oraz organizacji, które zgłosiły chęć udziału w pracach, tj.: Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku, Akademia Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, Gdański Uniwersytet Medyczny, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Politechnika Gdańska, Politechnika Poznańska, Politechnika Warszawska, Politechnika Wrocławska, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Fundacja Rektorów Polskich, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich.

[Grupy odczynników na potrzeby szacowania wartości zamówienia](#)

Dostępność architektoniczna - Katalog dobrych praktyk

Na stronie internetowej UZP zostało opublikowane opracowanie dotyczące zagadnienia dostępności architektonicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, przybliżające pojęcie dostępności oraz projektowania uniwersalnego w obszarze architektury, jak również prezentujące przykłady dobrych praktyk w tym zakresie.

Materiał został przygotowany w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

[Dostępność architektoniczna – katalog dobrych praktyk](#)

Szkolenia e-learningowe dotyczące Prawa zamówień publicznych

Mając na uwadze wsparcie uczestników rynku zamówień publicznych w poszerzaniu wiedzy w zakresie zamówień publicznych, Urząd przygotował w ramach ww. projektu i udostępnił na stronie internetowej dwa moduły szkolenia e-learningowego poświęconego wybranym zagadnieniom Prawa zamówień publicznych.

Dostępne moduły szkoleniowe to: przygotowanie postępowania oraz kwalifikacja podmiotowa wykonawców. W kolejnych tygodniach e-learning zostanie uzupełniony o nowe materiały.

Każdy moduł szkoleniowy składa się z rozdziałów i lekcji. Na zakończenie modułu przewidziana jest możliwość wykonania testu podsumowującego, którego pomyślny wynik uprawnia do pobrania certyfikatu o ukończonym kursie.

[Szkolenia e-learningowe UZP](#)

PUBLIKACJE

„Zamówienia publiczne a umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”

Publikacja koncentruje się na najważniejszych aspektach związanych z umowami koncesji. W części I w sposób szczegółowy opisane zostało całe postępowanie o zawarcie umowy koncesji. Druga część koncentruje się na przedstawieniu przykładów dobrych praktyk z kilku krajów europejskich, a także prezentuje wybór orzecznictwa ETS/TSUE i orzecznictwa krajowego dotyczącego postępowania o zawarcie umowy koncesji.

[Zamówienia publiczne a umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi](#)

„BIM - innowacyjne podejście do zamówień publicznych w sektorze budowlanym”

Publikacja wyjaśnia, czym jest BIM i w jaki sposób odnosi się do zamówień publicznych. Odpowiada też na pytania, dlaczego przy stosowaniu BIM ważne są otwarte formaty, jakie inicjatywy w zakresie BIM funkcjonują na polskim rynku oraz jest wsparciem przy opracowywaniu dokumentacji przetargowej dla postępowań z wymaganiami dotyczącymi zastosowania BIM. Praktycznymi doświadczeniami ze stosowania BIM we własnych inwestycjach dzieli się Centralny Port Komunikacyjny oraz Dolnośląski Park Innowacji i Nauki / Ośrodek Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Jakuszycach. Publikacja zawiera obrazy modeli BIM, grafiki z chmurami punktów, zrzuty ekranów z systemów elektronicznych obsługujących BIM, tabele, wykresy itp., które w prosty sposób wizualizują i wyjaśniają pozornie skomplikowany temat, którym jest BIM.

Obie publikacje zostały przygotowane w wersji elektronicznej w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

[BIM – innowacyjne podejście do zamówień publicznych w sektorze budowlanym](#)

Inne publikacje powstałe w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” można znaleźć pod adresem: <https://www.gov.pl/web/uzp/publikacje-power>.

KONFERENCJE, SZKOLENIA

„e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne” – konferencja UZP

20 października 2022 r. odbyła się konferencja z panelem szkoleniowym dotycząca Platformy e-Zamówienia. Została ona zorganizowana przez Urząd Zamówień Publicznych w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE pt. „e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne” w Programie Operacyjnym Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś priorytetowa nr 2 „E-administracja i otwarty rząd”, Działanie nr 2.1 „Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych”.

Podczas wydarzenia zostało zaprezentowane działanie Platformy e-Zamówienia, w szczególności zastosowanie formularza ofertowego w postępowaniach prowadzonych na Platformie, re-użycie danych w zakresie prowadzenia postępowania na Platformie e-Zamówienia – jakie korzyści z tego wynikają i jakie dane w tym procesie będą re-użyte - składanie i otwieranie ofert w MOW, rejestracja postępowania unijnego wraz z publikacją ogłoszeń unijnych na Platformie z wykorzystaniem e-Sendera Platformy, prowadzenie komunikacji w postępowaniu za pośrednictwem Platformy oraz pozostałe funkcjonalności. Konferencja odbyła się w formie zdalnej za pomocą dedykowanej platformy internetowej.

[Nagrania z konferencji](https://www.youtube.com/channel/UCUNA8W3OduntyBa4cWIWSbw) są dostępne na kanale Urzędu Zamówień Publicznych na platformie YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCUNA8W3OduntyBa4cWIWSbw>.

„Dostępność cyfrowa i informacyjno - komunikacyjna w zamówieniach publicznych” - konferencja UZP

12 października 2022 r. odbyła się w formule online konferencja „Dostępność cyfrowa i informacyjno-komunikacyjna w zamówieniach publicznych”. Wydarzenie zrealizowano w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój. Wpisuje się ono również w realizację programu rządowego Dostępność Plus.

W ramach tegorocznej edycji konferencji na temat społecznych zamówień publicznych szczególna uwaga została zwrócona na potrzebę uwzględniania w ramach zamówień publicznych zagadnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w obszarze cyfrowym i informacyjno-komunikacyjnym.

Konferencję otworzył Pan Hubert Nowak - Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, który w wystąpieniu wprowadzającym wskazał, iż organizacja corocznych konferencji na temat społecznych zamówień publicznych, jak również pozostałe działania Urzędu Zamówień Publicznych w zakresie promocji szerszego uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, w tym zagadnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, wpisują się w realizację celów społecznych określonych w strategicznych dokumentach rządowych, takich jak „Zalecenia w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych”, „Polityka zakupowa państwa”, rządowy Program Dostępność Plus czy „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej”. Pan Prezes zaprezentował również aktualne dane statystyczne na temat stopnia uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych.

W pierwszej części konferencji zwrócono uwagę na obowiązki instytucji publicznych w zakresie uwzględniania wymogów dotyczących dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w świetle ustawy Pzp oraz ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Przedstawiono także założenia ustawy o dostępności niektórych produktów i usług, wdrażającej tzw. Europejski Akt Dostępności. Drugą część konferencji poświęcono przybliżeniu uczestnikom pojęcia dostępności cyfrowej, jak również omówieniu wymagań w tym zakresie związanych z organizacją wydarzeń online. W tej części konferencji uczestnicy mieli okazję zapoznać się również z praktycznymi przykładami działań w obszarze dostępności podejmowanymi przez instytucje zamawiające. Swoimi doświadczeniami w tym zakresie podzieliły się przedstawicielki Urzędu m. st. Warszawy oraz Politechniki Warszawskiej.

Zapraszamy do zapoznania się z [prezentacjami konferencyjnymi](#).

„Konflikt interesów w zamówieniach publicznych. Przeciwdziałanie zjawiskom korupcyjnym” - konferencja UZP

25 listopada 2022 r. miała miejsce zorganizowana w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” w formule online konferencja Urzędu Zamówień Publicznych pt. „Konflikt Interesów w zamówieniach publicznych. Przeciwdziałanie zjawiskom korupcyjnym”.

Uczestników spotkania powitał Pan Mateusz Winiarz, Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych, wprowadzając w temat konferencji, będącej okazją do wymiany wiedzy

i doświadczeń w zakresie transparentnego prowadzenia procesu udzielania zamówienia oraz wykorzystywania skutecznych narzędzi przeciwdziałania zjawiskom korupcyjnym.

Pierwszy prelegent, Pan Maciej Wnuk, ekspert z dziedziny antykorupcji, compliance i etyki, zaprezentował temat bezstronności i konfliktu interesów na etapie przygotowania postępowania, omawiając te kwestie w kontekście szacowania wartości zamówienia, opisywania przedmiotu zamówienia i sporządzania dokumentacji zamówienia.

Zagadnienia udziału strony społecznej jako czynnika zwiększającego przejrzystość postępowań o zamówienia publiczne omówił Pan Adam Sawicki, specjalista z zakresu budowania kultury organizacyjnej i procedur zapewniających etyczne standardy zarządzania oraz w obszarze tworzenia, wdrażania i oceny systemów antykorupcyjnych. Przedstawił doświadczenia związane z Paktem Uczciwości przeprowadzonym w kilku krajach UE, w tym również w Polsce oraz kwestie whistleblowingu w zamówieniach publicznych.

Pan Adam Krukowski, Dyrektor Departamentu Przeciwdziałania Zmowom Przetargowym w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przekazał istotne i praktyczne informacje dotyczące zmów przetargowych i perspektywy zamawiającego w tym zakresie. Naświetlił elementy wskazujące na ryzyko wystąpienia antykonkurencyjnego porozumienia w postępowaniu (red flags) oraz działania, jakie powinien podjąć zamawiający, a także przekazał zalecenia dotyczące organizacji zamówień, pozwalające na zapewnienie konkurencyjności i minimalizację ryzyka zmywy przetargowej.

Kolejne wystąpienie dotyczyło aktywności Centralnego Biura Antykorupcyjnego związanej z wykrywaniem nieprawidłowości oraz zapobieganiem zachowaniom korupcyjnym. Prelekcję na ten temat wygłosił Pan Wojciech Tokarski, ekspert w Departamencie Postępowań Kontrolnych CBA. W ramach tego tematu przedstawił zagadnienia dotyczące właściwości CBA, zakresu i metod działania (analitycznej, operacyjnej, dochodzeniowej i kontrolnej), działalności prewencyjnej prowadzonej przez CBA oraz przykładów manipulacji w przetargach. Konferencję zakończyła prelekcja Pana Pawła Bednarskiego, Naczelnika II Wydziału Kontroli Urzędu Zamówień Publicznych pt. „Wyłączenie osób wykonujących czynności w postępowaniu. Przykłady naruszeń ustawy Pzp”. W ramach tematu poruszone zostały zagadnienia związane z oświadczeniem z art. 56 ustawy Pzp, ze wskazaniem zmian, jakie nastąpiły w tym zakresie w porównaniu do przepisów „starego Pzp”. Przedstawione zostały też przykłady naruszeń na podstawie kontroli przeprowadzonych przez UZP.

Zachęcamy do zapoznania się z [prelekcjami konferencyjnymi](#).

Szkolenia nt. Platformy e-Zamówienia dla samorządów lokalnych

Urząd Zamówień Publicznych we współpracy z samorządami lokalnymi przeprowadził szkolenia na temat Platformy e_Zamówienia. Odbyły się one w Gdańsku: 14 października 2022 r. (dla przedstawicieli samorządów lokalnych z województwa pomorskiego we współpracy z Samorządem Województwa Pomorskiego i Związkiem Gmin Pomorskich) oraz 17 listopada 2022 r. (dla przedstawicieli samorządów lokalnych z województwa warmińsko-mazurskiego we współpracy z Urzędem Miejskim w Lidzbarku Warmińskim).

Tematem spotkań była elektronizacja zamówień publicznych i praktyczne korzystanie z Platformy e-Zamówienia. Były one nie tylko okazją do poznania najważniejszych funkcjonalności dostępnych na Platformie e-Zamówienia, ale również sposobnością do zadania pytań osobom, które od samego początku uczestniczyły w budowie Platformy.

Z ramienia Urzędu w spotkaniach udział wzięli: Krzysztof Fijołek - Dyrektor Generalny UZP, Piotr Biłas - Kierownik Projektu e-Zamówienia, Monika Frączkowska – Analityk biznesowy, Katarzyna Jaskłowska – Administrator merytoryczny Platformy, Małgorzata Przewalska – Administrator merytoryczny Platformy, Jacek Gola – Analityk danych.

W spotkaniach uczestniczyło ok. 130 osób. Uczestnicy w trakcie prezentacji poświęconych poszczególnym modułom Platformy e-Zamówienia uzyskali informacje na temat:

- praktycznego korzystania i zastosowania formularza ofertowego Platformy e-Zamówienia we postępowaniach prowadzonych na Platformie,
- re-użycia danych w zakresie prowadzenia postępowania na Platformie e-Zamówienia – jakie korzyści i dane w tym procesie będą re-użyte,
- składania i otwarcia ofert w Module Ofert i Wniosków Platformy,
- rejestracji postępowania unijnego wraz z publikacją ogłoszeń unijnych na Platformie z wykorzystaniem e-Sendera Platformy,
- sporządzania Rocznych sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych – re-użycia danych z ogłoszeń,
- prowadzenia komunikacji w postępowaniu za pośrednictwem Platformy,
- szczegółów dotyczących zdarzeń w postępowaniu i ich agregacji w Raporcie Platformy dotyczącym postępowania i zdarzeń.

Podczas szkolenia uruchomione zostało również mobilne stanowisko, na którym uczestnicy mogli testować poszczególne funkcjonalności udostępnione na Platformie e-Zamówienia.

Jednocześnie przypominamy o możliwości korzystania z **nagrań z konferencji poświęconej Platformie e-Zamówienia**, organizowanej przez UZP, która odbyła się 20 października 2022 r.

Nagrania dostępne są na stałe na kanale Urzędu na platformie YouTube:

<https://www.youtube.com/channel/UCUNA8W3OduntyBa4cWIWSbw>

„Realizacja kontraktów budowlanych w czasach nadzwyczajnych zmian stosunków, w tym wywołanych działaniem Siły Wyższej” - konferencja SIDiR

W dniach 16-17 listopada 2022 r. w Warszawie odbyła się X edycja konferencji Stowarzyszenia Inżynierów Doradców i Rzeczoznawców (SIDiR) pt. „Realizacja kontraktów budowlanych w czasach nadzwyczajnych zmian stosunków, w tym wywołanych działaniem Siły Wyższej”.

Dwudniowe wydarzenie spotkało się z dużym zainteresowaniem uczestników rynku zamówień publicznych, zarówno po stronie zamawiających, jak i wykonawców. Drugiego dnia w panelu *Klauzule przeglądowe jako wskazanie możliwości wprowadzenia zmian do umowy w sprawie zamówienia publicznego* udział wzięł Hubert Nowak, Prezes UZP.

Jednocześnie przypominamy i zachęcamy do korzystania z dokumentu dostępnego na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych ["Przykładowe klauzule przeglądowe w umowach o roboty budowlane"](#). Opracowanie jest efektem prac grupy roboczej, w której obok przedstawicieli UZP udział brali reprezentanci branżowych zrzeszeń sektora budownictwa, przedstawiciele zamawiających szczebla rządowego, a także przedstawiciele samorządów.

Waloryzacja wynagrodzeń wykonawców w praktyce kontroli udzielania zamówień

15 listopada 2022 r. odbyła się konferencja zorganizowana przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii pt. „Waloryzacja wynagrodzeń wykonawców w praktyce kontroli udzielania zamówień”. Celem wydarzenia było omówienie zasad dokonywania waloryzacji wynagrodzeń wykonawców zamówień publicznych, w tym ram prawnych waloryzacji, możliwości i zakresu dokonywania zmian zawartych umów oraz wskazanie praktycznych wytycznych dla kontrolerów, w kontekście obowiązujących przepisów ustawy Pzp, zmian związanych

z ułatwieniem dokonywania waloryzacji oraz opinii Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych i Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, wydanych w tym zakresie.

Urząd Zamówień Publicznych reprezentował na konferencji Mateusz Winiarz, Wiceprezes UZP. W swoim wystąpieniu omówił on zagadnienia związane z możliwością dokonania zmiany umowy w kontekście [opinii Prezesa UZP nt. dopuszczalności zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz art. 455 ust. 2 ustawy Pzp](#). Pan Wiceprezes Winiarz odpowiedział również na szereg pytań praktycznych związanych z kontrolą waloryzacji wynagrodzeń.

Positive.Procurement 2022

3 listopada 2022 r. odbyła się pierwsza edycja „Positive.Procurement” - poświęconego różnym aspektom zamówień zakupów realizowanych zarówno w sektorze prywatnym, jak i w sektorze publicznym. To pierwsza tego typu inicjatywa, która w jednym miejscu zebrała praktyków zamówieniowych obu sektorów.

W trakcie wydarzenia koncentrowano się na wielu pozytywnych trendach i kierunkach zmian, które w najbliższej przyszłości będą determinować kształt rynku zakupowego. Sztuczna inteligencja, postępująca elektronizacja czy połączony z nią dalszy rozwój funkcjonalności elektronicznych narzędzi - to tylko część przykładów zagadnień, które były poruszane w trakcie konferencji.

Jednym z elementów wydarzenia była rozmowa z Hubertem Nowakiem, Prezesem UZP. Dotyczyła ona pozytywnych aspektów elektronizacji zamówień publicznych, a także wyzwań, jakie w tym zakresie stoją przed sektorem publicznym.

Szkolenie dla rzeczników dyscypliny finansów publicznych

26 października 2022 r. odbyło się zorganizowane przez Ministerstwo Finansów szkolenie dla rzeczników dyscypliny finansów publicznych. Jednym z tematów poruszanych w trakcie szkolenia była kwestia odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy udzielaniu zamówień publicznych. Wystąpienie na ten temat wygłosił Mateusz Winiarz, Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych.

Stosowanie Prawa zamówień publicznych w uczelniach

16 listopada 2022 r. na zaproszenie Uniwersyteckiej Komisji Finansów Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich Mateusz Winiarz, Wiceprezes UZP, wziął udział w spotkaniu dotyczącym stosowania Prawa zamówień publicznych w uczelniach. Spotkanie było zorganizowane w Chęcinach przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego.

Wystąpienie Wiceprezesa UZP odnosiło się do specyfiki zamówień na uczelniach wyższych oraz odpowiedzialności za ich udzielanie. Istotnym elementem była dyskusja obejmująca aktualne problemy praktyczne w zakresie organizacji udzielania zamówień w uczelni oraz prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia, w tym związanych z prowadzeniem działalności naukowo-badawczej.

Poddyplomowe Studia SGH "Profesjonalne Kadry Zamówień Publicznych"

22 października 2022 r. została zainaugurowana I edycja Poddyplomowych Studiów „Profesjonalne Kadry Zamówień Publicznych” realizowanych przez Szkołę Główną Handlową we współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych.

Program studiów rozszerza spojrzenie na proces zakupowy poprzez uzupełnienie wiedzy i umiejętności dotyczących procedur udzielania zamówień o zagadnienia z zakresu budżetowania i studiów wykonalności, zarządzania zasobami ludzkimi, jak również zagadnienia dotyczące procesu negocjacji, metodyki zarządzania projektami czy kwestie komunikacji i polityki informacyjnej.

Współpraca UZP i SGH służy nie tylko wykonaniu Zaleceń Komisji Europejskiej w sprawie profesjonalizacji zamówień publicznych, ale też wpisuje się w cele Polityki Zakupowej Państwa.

Konkurs Moot Court: „Zastępstwo procesowe przed Krajową Izbą Odwoławczą”

6 grudnia 2022 r. odbył się finałowy etap ustny III edycji turnieju dla studentów wydziałów prawa i administracji - Moot Court: „Zastępstwo procesowe przed Krajową Izbą Odwoławczą”. Turniej został zorganizowany przez Stowarzyszenie Prawa Zamówień Publicznych, a honorowy patronat nad wydarzeniem objął Hubert Nowak, Prezes UZP.

Finał konkursu przypominał prawdziwe zmagania przed KIO. Oceniając wystąpienia ustne, jurorzy brali pod uwagę nie tylko ich poziom merytoryczny, ale także odporność na stres i umiejętność reakcji na pytania członków jury oraz celność replik.

Zwycięzcą konkursu została drużyna Uniwersytetu Warszawskiego, a II miejsce przypadło w udziale Uniwersytetowi Szczecińskiemu.

[Szersza informacja na portalu UZP](#)

Przedsięwzięcia dotyczące zrównoważonych zamówień publicznych

Międzynarodowa konferencja nt. innowacyjnych zamówień publicznych

W dniach 4 - 5 października 2022 r. w Pradze odbyła się międzynarodowa konferencja nt. innowacyjnych zamówień publicznych zorganizowana przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej w ramach czeskiej prezydencji w Unii Europejskiej. W konferencji z ramienia Urzędu Zamówień Publicznych uczestniczyła Kinga Ostrowska, specjalista w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, która zaprezentowała polskie podejście do inteligentnych zakupów z wykorzystaniem innowacji w zamówieniach publicznych.

W pierwszym dniu konferencji wzięli udział zaproszeni przedstawiciele instytucji właściwych ws. zamówień publicznych z krajów członkowskich. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z europejskimi trendami i zagadnieniami dotyczącymi zamówień publicznych. Przedstawiciele Republiki Czeskiej, m. in. Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz Technologicznej Agencji Republiki Czeskiej, przedstawili swoje doświadczenia i wsparcie metodologiczne w zakresie innowacyjnych zamówień publicznych. W drugiej części dnia odbył się panel dyskusyjny, podczas którego przedstawiciele państw członkowskich podzielili się własną praktyką i poglądami w zakresie innowacji w zamówień publicznych. Dyskutowano m. in. na temat krajowych doświadczeń w stosowaniu procedur sprzyjających innowacjom, negocjacji z wykonawcami oraz udziału MŚP na rynkach zamówień publicznych.

Drugi dzień konferencji był wydarzeniem publicznym, dostępnym dla każdego zainteresowanego. Zaprezentowano metodologię przekazywania i utrzymywania praw własności intelektualnej, a następnie przybliżono unijną politykę oraz podejmowane działania w zakresie innowacyjnych zamówień publicznych. W dalszej części konferencji przedstawiciele

Czech, Francji (Ministerstwo Ekonomii i Finansów), Austrii (Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości), Węgier (Departament Zamówień Publicznych przy Urzędzie Premiera), Polski (Urząd Zamówień Publicznych) oraz Grecji (Ministerstwo Rozwoju i Inwestycji) przedstawili własne doświadczenia w zakresie inteligentnych i innowacyjnych zamówień publicznych. Wystąpienia obejmowały tematy związane z doświadczeniami w zakresie partnerstwa innowacyjnego, dialogu konkurencyjnego, procedur negocjacyjnych czy dostępu MŚP do zamówień.

Warsztaty szkoleniowe na temat praktycznego stosowania zrównoważonych zamówień publicznych w Republice Kazachstanu

8 listopada 2022 r. Marcin Skowron - radca generalny w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej UZP uczestniczył w warsztatach szkoleniowych poświęconych zrównoważonym zamówieniom publicznym, które zorganizowało Ministerstwo Finansów Republiki Kazachstanu w ścisłej współpracy z Programem Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP), Biurem Programowym OBWE w Astanie oraz Kazachskim Stowarzyszeniem Regionalnych Inicjatyw Ekologicznych „ECOJER”.

Celem warsztatów było przybliżenie urzędnikom Republiki Kazachstanu możliwości stosowania aspektów środowiskowych w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, a także sposobu promowania zrównoważonych zamówień na przykładzie wybranych krajów, w tym Polski. Pan Skowron zaprezentował uregulowania prawne ujęte w ustawie Pzp, pozwalające na realizację zielonych zamówień publicznych, a także przybliżył działalność informacyjno - szkoleniową Urzędu Zamówień Publicznych w tym obszarze.

Konferencja samorządowa „Czas na regiON”

Przedstawiciel Urzędu - Marcin Skowron, radca generalny w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej - wzięł udział w panelu dyskusyjnym pn. „Ustawa o elektromobilności a zamówienia publiczne” w trakcie drugiego dnia największej konferencji samorządowej na Kujawach i Pomorzu pn. „Czas na regiON”. W ramach swojego wystąpienia omówił regulacje wynikające z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, wpływające na udzielanie zamówień publicznych na pojazdy samochodowe oraz wybrane usługi transportowe, a także zaprezentował przepisy dotyczące wymaganych udziałów

pojazdów elektrycznych we flocie i wykorzystywanych na potrzeby realizacji zadań publicznych. Dalsza część panelu polegała na wskazaniu przez pozostałych uczestników dyskusji wycinkowych problemów interpretacyjnych przepisów oraz krótkiej rundzie pytań i odpowiedzi.

Konferencja samorządowa „Czas na regiON” to multitematyczne wydarzenie skierowane do samorządowców, pracowników jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli, przedstawicieli instytucji, organizacji i spółek samorządowych, przedstawicieli administracji publicznej z całej Polski oraz każdego zainteresowanego tematyką samorządową. Podczas dwóch dni konferencji odbyły się 22 panele tematyczne, w których wzięło udział ponad 50 ekspertów i 200 uczestników z całej Polski.

Strona wydarzenia: <https://czasnaregion.pl/konferencja.html>

Zielone zamówienia publiczne podczas XX Samorządowego Forum Kapitału i Finansów

12 października 2022 r. w ramach XX Samorządowego Forum Kapitału i Finansów przedstawiciel UZP, Marcin Skowron - radca generalny w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, wziął udział w panelu dyskusyjnym na temat roli zielonych zamówień w jednostkach samorządu terytorialnego jako skutecznego narzędzia wydatkowania środków publicznych. W dyskusji poruszono temat instrumentów służących realizacji zielonych zamówień publicznych, a także korzyści z tego wynikających. Przedstawiciele Górnośląskiej - Zagłębiowskiej Metropolii oraz Urzędu Gminy Wólka zaprezentowali swoje działania kreujące zielone zamówienia publiczne.

Więcej informacji na temat panelu oraz wydarzenia znaleźć można pod poniższymi linkami:

[Strona panelu poświęconego roli zielonych zamówień publicznych](#)

[Strona główna XX Samorządowego Forum Kapitału i Finansów](#)

OPINIE PRAWNE

Jak należy interpretować wyrażenie „kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8” w przypadku zmiany umowy zawartej przed dniem 1 stycznia 2021r., tj. na mocy ustawy Prawo zamówień publicznych z 2004r.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2020, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą wprowadzającą”, do umów w sprawie zamówienia publicznego, o których mowa w ustawie uchylanej w art. 89 [tj. do umów zawartych na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 10860) zawartych: 1) przed dniem 1 stycznia 2021 r., 2) po dniu 31 grudnia 2020 r., w następstwie postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych przed dniem 1 stycznia 2021 r. – stosuje się przepisy dotychczasowe. Zatem do ww. umów zastosowanie będą miały przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 1086), zwanej dalej „ustawą Pzp2004”.

Stosownie do art. 144 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp2004, zakazuje się zmian postanowień zawartej umowy lub umowy ramowej w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że łączna wartość zmian jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 i jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane – jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.

W powyższym kontekście wymagające wyjaśnienia stało się zagadnienie, jak należy interpretować wyrażenie „kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8”. W tym celu należy sięgnąć do przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2014/24/UE”, a następnie do przepisów aktów wykonawczych wydawanych na podstawie ustawy Pzp2004.

Regulacja art. 144 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp2004 stanowi implementację art. 72 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE, który stanowi, że umowy można modyfikować bez konieczności przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z niniejszą dyrektywą, gdy wartość modyfikacji jest niższa niż progi określone w art. 4 oraz 10% pierwotnej wartości umowy w przypadku zamówień na usługi i dostawy oraz niższa niż 15% wartości pierwotnej umowy w przypadku zamówień na roboty budowlane. Przepis ten odwołuje się wprost do art. 4 dyrektywy 2014/24/UE wprowadzającego pojęcie progów, od wysokości których zależy obowiązek stosowania przepisów tej dyrektywy.

Pojęcie progów unijnych obejmuje kwoty wartości zamówień lub konkursów określone w art. 4 dyrektywy 2014/24/UE i aktualizowane w aktach wykonawczych Komisji Europejskiej. Komisja Europejska jest uprawniona do weryfikacji i ustalania – co dwa lata – w drodze aktów delegowanych progów, od których stosowane są przepisy dyrektyw w sprawie zamówień publicznych, w tym dyrektywy 2014/24/UE. W odniesieniu do zamówień klasycznych kompetencje Komisji wynikają z art. 6 dyrektywy 2014/24/UE. Zgodnie z tym przepisem Komisja Europejska publikuje wartości skorygowanych progów oraz odpowiadające im wartości w walucie krajowej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej na początku listopada następującego po ich korekcie.

Należy przy tym zauważyć, że w ustawie Pzp2004 pojęcie progów unijnych nie było zdefiniowane tak jak ma to miejsce w aktualnie obowiązującej ustawie Pzp (art. 3 ust. 1 ustawy Pzp).

Na gruncie ustawy Pzp2004, art. 11 ust. 8 ustawy Pzp2004 stanowił delegację ustawową do wydania rozporządzenia, w którym minister właściwy do spraw gospodarki (wcześniej Prezes Rady Ministrów) określał kwoty wartości zamówień oraz konkursów, od których uzależniony był obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, mając na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej. Ww. rozporządzenie dotyczyło zatem wartości kwot, od których istniał obowiązek przekazywania ogłoszenia o zamówieniu do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej. Należy przy tym dodać, że w rozporządzeniach wydawanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp2004 wysokości poszczególnych kwot progowych, od których istniał obowiązek przekazywania ogłoszenia o zamówieniu do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej były ściśle powiązane z rodzajem zamówienia i zamawiającego. Co więcej, z uzasadnień do projektów rozporządzeń wydawanych cyklicznie na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp2004 jasno wynikało, że kwoty

wskazywane w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Pzp2004 odpowiadały kwotom progowym, od których stosuje się przepisy dyrektyw w sprawie zamówień publicznych, w tym dyrektywy 2014/24/UE.

Należy przy tym zauważyć, że z przepisu przejściowego zawartego w rozporządzeniach wydawanych cyklicznie na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp2004 wynikało, że do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe. W świetle powyższego uznać zatem należy, że ww. przepisy przejściowe z rozporządzenia odnosiły się do postępowania o udzielenie zamówienia, natomiast nie do etapu realizacji umowy, a co za tym idzie, do jej ewentualnych zmian.

Mając na względzie powyższe, uzasadniony jest wniosek, że **przez „przepisy dotychczasowe”, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy wprowadzającej, należy rozumieć przepis art. 144 ust. 1 ustawy Pzp2004, odnoszący się do dopuszczalnych zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego, nie zaś przepisy konkretnego rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp2004. Zatem w celu ustalenia, że łączna wartość zmian umowy jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający powinien wziąć pod uwagę aktualne progi unijne, których wartość kwotowa jest aktualizowana celem zapewnienia ich adekwatności do zmieniających się warunków gospodarczych, a także aktualny średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów.**

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Problem zwrotu wadium w świetle art. 98 ustawy Prawo zamówień publicznych na podstawie wyników kontroli uprzedniej

Obowiązek zwrotu wadium został unormowany w art. 98 ustawy Pzp. Choć na pozór wydaje się, że kwestia obowiązku zwrotu wadium wykonawcom została przez ustawodawcę określona w sposób jednoznaczny i niebudzący żadnych wątpliwości, to wyniki kontroli uprzedniej przeczą temu twierdzeniu. Jak wynika z analizy wyników kontroli uprzedniej naruszenie art. 98 stanowi najczęstsze naruszenie przepisów nowej ustawy Pzp. Spośród niespełna 200 zakończonych kontroli uprzednich postępowań wszczętych na podstawie nowej ustawy Pzp aż 39 zakończyło się stwierdzeniem naruszenia art. 98 ustawy Pzp. Dlatego warto przyrzeć się bliżej przepisom, przykładowym naruszeniom stwierdzonym w wyniku przeprowadzonych kontroli uprzednich oraz uchwale Krajowej Izby Odwoławczej (KIO/KU 15/22).

Jak już wspomniano, obowiązek zwrotu wadium został uregulowany w art. 98 ustawy Pzp. Zamawiający zwraca wadium z urzędu, bądź na wniosek wykonawcy. Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy Pzp, zamawiający ma obowiązek z urzędu zwrócić wadium niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wystąpienia jednej z następującej okoliczności:

- upływu terminu związania ofertą
- zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego
- unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia, z wyjątkiem sytuacji gdy nie zostało rozstrzygnięte odwołanie na czynność unieważnienia albo nie upłynął termin do jego wniesienia.

Przepisy ustawy Pzp nakładają na zamawiającego obowiązek zwrotu wadium nie później niż w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku wykonawcy:

- który wycofał ofertę przed upływem terminu składania ofert
- którego oferta została odrzucona

- po wyborze najkorzystniejszej oferty, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza
- po unieważnieniu postępowania, w przypadku gdy nie zostało rozstrzygnięte odwołanie na czynność unieważnienia albo nie upłynął termin do jego wniesienia.

Zamawiający ma obowiązek zwrócić wadium wniesione w pieniądzu wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę. Natomiast w przypadku wadium wniesionego w innej formie niż w pieniądzu zamawiający zwraca wadium poprzez złożenie gwarantowi lub poręczycielowi oświadczenia o zwolnieniu wadium.

Przykład nr 1 (KU/22/22/DKZP)

Naruszenie art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp poprzez zwrot wadium wniesionego w pieniądzu wykonawcy w terminie przekraczającym 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą.

Jak wynika z treści SWZ oraz ogłoszenia o zamówieniu (po zmianach), zamawiający określił termin związania ofertą na dzień 07.03.2022 r. W dniu 11.02.2022 r. zamawiający dokonał wyboru oferty złożonej przez wykonawcę X.

W toku prowadzonej kontroli uprzedniej postępowania, pismem z dnia 01.04.2022 r. zamawiający został poproszony o uzupełnienie dokumentów potwierdzających zwrot wadium wykonawcom biorącym udział w postępowaniu zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp (w związku z upływem terminu związania ofertą w dniu 07.03.2022 r.).

W dniu 05.04.2022 r. zamawiający uzupełnił brakujące dokumenty, przedkładając na potwierdzenie zwrotu wadium wniesionego w pieniądzu przez wykonawców konsorcjum Y oraz konsorcjum Z, jedynie pisma do Naczelnika Wydziału Finansowo – Księgowego, z prośbą o zwrot wadium. Ponadto z uzupełnionych dokumentów wynikało, iż zamawiający dokonał zwolnienia wadium wykonawcy X w dniu 18.03.2022 r. (tj. 11 dni po upływie terminu związania ofertą).

W dniu 06.04.2022 r., w uzupełnieniu powyższych dokumentów, zamawiający przekazał potwierdzenia dokonania zwrotu wadium konsorcjum Y oraz konsorcjum Z. Z ww. dokumentów (przelewów bankowych) wynikało, iż zamawiający dokonał zwrotu wadium na konta ww. wykonawców w dniu 17.03.2022 r. (tj. 10 dni po upływie terminu związania ofertą).

Mając na uwadze powyższe należy wskazać, iż zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą. Zwrot wadium w powyższym przypadku nie wymaga żadnego działania ze strony wykonawcy i powinien nastąpić w terminie określonym w powyższym przepisie.

W związku z powyższym, z uwagi iż przepis art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp wyraźnie nakazuje zamawiającemu niezwłoczny zwrot wadium, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą, Prezes Urzędu uznał, iż zwrot wadium wykonawcom X, konsorcjum Y oraz konsorcjum Z, w terminie przekraczającym 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą stanowiło naruszenie powyższego przepisu ustawy Pzp.

Powyższe naruszenie nie miało wpływu na wynik postępowania.

Zamawiający nie złożył zastrzeżeń do wyniku kontroli.

Przykład nr 2 (KU/17/22/DKZP)

Naruszenie art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp poprzez zwrot wadium wniesionego w innej formie niż w pieniądzu wykonawcy w terminie przekraczającym 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą.

Jak wynika z treści SWZ oraz ogłoszenia o zamówieniu (po zmianach), zamawiający określił, że termin związania ofertą upływa w dniu 01.12.2021 r.

Zgodnie z treścią przekazanej dokumentacji postępowania, pismem z dnia 01.12.2021 r. wykonawca X przedłużył termin związania ofertą o kolejne 60 dni, tj. do dnia 31.01.2022 r. Jednocześnie przedłożył w załączeniu aneksy do ubezpieczeniowej gwarancji zapłaty wadium (dla części 1, 2 i 3 zamówienia). Zamawiający nie zwrócił wadium ww. wykonawcy w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą, tj. od dnia 01.12.2021 r.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu pismem z dnia 08.03.2022 r. zwrócił się do zamawiającego z prośbą o wyjaśnienie, czy zamawiający dokonał zwrotu wadium na podstawie art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, tj. z powodu upływu terminu związania ofertą w dniu 01.12.2021 r. wykonawcy X. W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z dnia 11.03.2022 r. zamawiający udzielił odpowiedzi zgodnie z poniższym: „Zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 1) ustawy Pzp Zamawiający zwraca wadium niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą. Zamawiający nie zwrócił wadium Wykonawcy: X, gdyż

gwarancja wygasa w tym terminie (7 dni). Złożenie oświadczenia gwarantowi o zwolnieniu gwarancji, która wygasa byłoby bezpodstawne”.

Mając na uwadze powyższe, należy wskazać, iż zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą. Zwrot wadium w powyższym przypadku nie wymaga żadnego działania ze strony wykonawcy i powinien nastąpić w terminie określonym w powyższym przepisie.

Jeżeli wadium jest wnoszone w formie gwarancji lub poręczenia, zamawiający zwraca wadium przez złożenie gwarantowi lub poręczycielowi oświadczenia o zwolnieniu wadium.

W związku z powyższym, z uwagi iż przepis art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp wyraźnie nakazuje zamawiającemu niezwłoczny zwrot wadium, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą, Prezes Urzędu uznał, iż brak zwrotu wadium wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, pomimo upływu 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą wyznaczonego przez zamawiającego w SWZ, stanowiło naruszenie powyższego przepisu ustawy Pzp.

Powyższe naruszenie nie miało wpływu na wynik postępowania.

Zamawiający wniósł zastrzeżenie do wyniku kontroli uprzedniej.

Zamawiający w zastrzeżeniach wskazał, że zgodnie z ustawą Pzp Zamawiający zwraca wadium wniesione w innej formie niż w pieniądzu poprzez złożenie gwarantowi lub poręczycielowi oświadczenia o zwolnieniu wadium. W stanie faktycznym będącym przedmiotem oceny termin związania ofertą upłynął 01.12.2021 r. W terminie zakreślonym w ustawie Pzp na zwrot wadium (zwrot wadium mógł nastąpić do dnia 08.12.2022 r.), gwarancja wadium wykonawcy wygasa (z dniem 01.12.2021 r.) W związku z wygaśnięciem gwarancji przed upływem terminu na zwrot wadium w sposób określony w art. 98 ust. 5 Zamawiający nie mógł wykonać skutecznego złożenia oświadczenia o zwolnieniu gwaranta z obowiązków wynikających z gwarancji bowiem gwarant nie był już tymi obowiązkami związany (skutek wygaśnięcia gwarancji). Reasumując Zamawiający wskazał, że na skutek upływu terminu ważności gwarancji wystąpił skutek równoważny z czynnością określoną w art. 98 ust. 5 ustawy Pzp. Zamawiający wskazał, że jego oświadczenie byłoby czynnością pozorną, niewywołującą skutków jakie dla tej czynności przewidział ustawodawca. Zgodnie z zapisami gwarancji wygasa ona automatycznie i całkowicie w przypadku:

- 1) zwolnienia Gwaranta przez Beneficjenta ze wszystkich zobowiązań przewidzianych w Gwarancji, przed upływem terminu ważności Gwarancji,
- 2) złożenia Gwarantowi przez Beneficjenta oświadczenia o zwolnieniu wadium (na adres siedziby Gwaranta lub na wskazany adres e-mail)
- 3) gdy świadczenia Gwaranta z tytułu niniejszej Gwarancji osiągnęły kwotę gwarancji,
- 4) upływu ostatniego dnia jej ważności,
- 5) Oferent zawrze umowę o udzielenie zamówienia w postępowaniu, którego dotyczy Gwarancja i wniesie wymagane zabezpieczenie należytego wykonania umowy o udzielenie zamówienia,
- 6) Oferent wycofa ofertę przed upływem terminu do składania ofert lub nie przystąpi do Przetargu. W związku z wystąpieniem przesłanki wskazanej w pkt 4) i wygaśnięciem gwarancji Zamawiający nie składał oświadczenia o zwolnieniu gwaranta z obowiązków z tej gwarancji wynikających.

Krajowa Izba Odwoławcza przychyliła się do argumentacji Zamawiającego w wyniku czego uznała, że wniesione zastrzeżenia zasługują na uwzględnienie.

Krajowa Izba Odwoławcza w uchwale (KIO/KU 15/22) wskazała, że w świetle ustalonych okoliczności złożenie przez Zamawiającego oświadczenia o zwolnieniu wadium nie było konieczne, gdyż nie mogło nieść ze sobą żadnych skutków prawnych, w tym przewidzianych w art. 98 ust. 5 ustawy Pzp, bowiem złożenie takiego oświadczenia w ciągu 7 dni od dnia 01.12.2021 r., jak wskazywał Zamawiający, nastąpiłoby po upływie terminu ważności gwarancji, po jej wygaśnięciu ale również po upływie terminu na zgłoszenie roszczenia o wypłatę. Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, że cel przepisu jest zatem jednoznaczny – oświadczenie zamawiającego powinno zostać złożone aby przedwcześnie zakończyć stosunek gwarancji. W rozpatrywanej sprawie oświadczenie złożone przez Zamawiającego nie mogłoby przedwcześnie zwolnić Gwaranta z jego obowiązków, gdyż wystąpienie z roszczeniem po dniu 01.12.2021 r. byłoby spóźnione. Co więcej, nie mogłoby Gwaranta zwolnić także z długu, ponieważ po dniu 01.12.2021 r. Gwarant nie pozostawał już dłużnikiem Zamawiającego.

W konsekwencji, Krajowa Izba Odwoławcza uznała, że złożenie przez Zamawiającego oświadczenia o zwolnieniu wadium nie mogłoby odnieść skutków prawnych jakie ustawa wiąże z dyspozycją art. 98 ust. 5 ustawy Pzp, a tym samym stwierdzenie naruszenia art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp było niezasadne.

Przykład nr 3 (KU/5/22/DKZP)

Naruszenie art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp poprzez zwrot wadium wykonawcy w terminie przekraczającym 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą w sytuacji, gdy zamawiający wezwał wykonawców do przedłużenia terminu związania ofertą po wyborze oferty najkorzystniejszej.

Zgodnie z Częścią XIII pkt 4 SWZ (po zmianach), wykonawca pozostawał związany złożoną ofertą do dnia 05.01.2022 r.

Wybór najkorzystniejszych ofert w poszczególnych częściach nastąpił odpowiednio w dniach:

- część 2 – dnia 22.12.2021 r.
- część 4 – dnia 22.12.2021 r.

Z analizy dokumentacji postępowania w części nr 2 i 4 (które wpłynęły do Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 04.01.2022 r.) wynika, że pismami z dnia 31.12.2021 r. Zamawiający zwrócił się do wykonawców z prośbą o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą o 60 dni, tj. do dnia 05.03.2022 r. wraz z jednoczesnym przedłużeniem ważności wadium. Jako podstawę prawną ww. wezwania Zamawiający wskazał art. 220 ust. 3 ustawy Pzp.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu pismem z dnia 21.01.2022 r. zwrócił się do Zamawiającego z prośbą o wyjaśnienie, czy Zamawiający dokonał zwrotu wadium na podstawie art. 98 ust. 1 pkt 1) ustawy Pzp, tj. z powodu upływu terminu związania ofertą w dniu 05.01.2022 r. (biorąc pod uwagę fakt, że wybór ofert w poszczególnych częściach nastąpił przed upływem tego terminu).

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z dnia 25.01.2022 r. zamawiający udzielił odpowiedzi zgodnie z poniższym:

Odpowiadając na pismo z dnia 21 stycznia br. dotyczącego kontroli uprzedniej postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. (...), Zamawiający informuje, iż uznał że utrzymanie ważności ofert, w tym utrzymanie ciągłości wadium, zagwarantuje możliwość dalszego procedowania w ramach tego postępowania w sytuacji, jeśli np. wykonawca wyłoniony odmówi podpisania umowy, albo konieczne będzie powtórzenie czynności badania i oceny ofert w wyniku której zostanie dokonany ponowny wybór oferty najkorzystniejszej (jak to miało miejsce w przypadku części XV, XVII i XIX). W związku z powyższym w dniu 31.12.2021 r. zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą do dnia 05.03.2022 r. z jednoczesnym przedłużeniem terminu ważności wadium do Wykonawców, którzy złożyli

oferty w niniejszym postępowaniu i nie złożyli wniosku o zwrot wadium. Zgodnie z art. 97 ust. 6 ustawy Pzp przedłużenie terminu związania ofertą jest dopuszczalne tylko z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium, z wyjątkiem przypadków o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt. 2 i 3 oraz ust. 2.

Zgodnie z art. 703 § 1 k.c. wybór oferty najkorzystniejszej w przetargu co do zasady zwalnia pozostałych uczestników z obligu ofertowego. W Prawie zamówień publicznych przyjęto odmienne rozwiązanie: niewybrani wykonawcy pozostają związani swoimi ofertami aż do czasu zawarcia umowy. Taki wniosek płynie z treści art. 263 p.z.p., który stanowi, że jeżeli wybrany wykonawca uchyla się od zawarcia umowy, „zamawiający może dokonać ponownego badania i oceny ofert spośród ofert pozostałych w postępowaniu wykonawców oraz wybrać najkorzystniejszą ofertę”. Podstawą pozostawania wykonawcy w postępowaniu jest wiążąca go oferta – wybór jedynie takiej oferty wywoła skutki prawne. Dyspozycja art. 263 p.z.p. opiera się zatem na kontynuacji stanu związania niewybranymi ofertami po wyborze oferty najkorzystniejszej. W konsekwencji, jeżeli zamawiający wymagał zabezpieczenia ofert wadium, wadia te nadal muszą być utrzymywane. (...)

Zamawiający informuje, iż w związku z powyższym oraz ze względu na wysoki stopień złożoności postępowania, dużą ilość ofert jaka wpłynęła oraz na przedłużającą się procedurę, podjął decyzję o skierowaniu wezwania o przedłużenie terminu związania ofertą wraz z jednoczesnym okresem ważności wadium (co miało stanowić potwierdzenie przez Wykonawców złożonych przez nich ofert w postępowaniu) do wskazanych wyżej wykonawców rozszerzając interpretując przepis art. 220 ust. 3 , 4 i 5 Pzp, oraz mając na uwadze uprawnienie wynikające z art. 252 ust. 3 Pzp, pomimo że w większości części postępowania były dokonane wybory oferty najkorzystniejszej i nie ziszcila się sytuacja do której odnosi się przepis art. 252 ust. 3 Pzp.

Zamawiający potraktował odpowiedzi Wykonawców ze zgodą na przedłużenie terminu związania ofertą wraz z przedłużeniem okresu ważności wadium jako potwierdzenie woli ewentualnego dalszego udziału w postępowaniu, zważywszy też na to, że w postępowaniach na wybór pośredników zdarzały się sytuacje, że Wykonawcy wyłonieni rezygnowali z podpisania umowy i zaszła konieczność procedowania z kolejnym Wykonawcą z rankingu.

Jednocześnie Zamawiający informuje, iż Wykonawcy zgodnie z art. 98 ust. 3 mają prawo złożyć wniosek o zwrot wadium. Wystąpienie wykonawcy z wnioskiem o zwrot wadium jest równoznaczne z deklaracją braku zainteresowania dalszym udziałem w postępowaniu. Taka

sytuacja miała miejsce w cz. VI przedmiotowego postępowania, gdzie Y, wystąpił z w/w Wnioskiem.

Zamawiający zaznacza, że żaden z Wykonawców z powodu przedmiotowego wezwania nie poniósł negatywnych konsekwencji, oraz każdy dostał szansę na przedłużenie terminu związania ofertą wraz z przedłużeniem okresu ważności wadium jako potwierdzenie woli ewentualnego dalszego udziału w postępowaniu .

Odnośząc się do uwag Zamawiającego, Prezes Urzędu w informacji o wyniku kontroli uprzedniej wskazał, że zgodnie z art. 252 ust. 1 ustawy Pzp, zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę w terminie związania ofertą określonym w dokumentach zamówienia. Jak wynika z art. 220 ust. 3 ustawy Pzp, w przypadku gdy wybór najkorzystniejszej oferty nie nastąpi przed upływem terminu związania ofertą, zamawiający przed upływem terminu związania ofertą, zwraca się jednokrotnie do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o wskazywany przez niego okres, nie dłuższy niż 60 dni. Ponadto, zgodnie z art. 252 ust. 2 ustawy Pzp, jeżeli termin związania ofertą upłynął przed wyborem najkorzystniejszej oferty, zamawiający wzywa wykonawcę, którego oferta otrzymała najwyższą ocenę, do wyrażenia, w wyznaczonym przez zamawiającego terminie, pisemnej zgody na wybór jego oferty.

Z powyższych przepisów wynika, że co do zasady wybór najkorzystniejszej oferty powinien nastąpić w terminie związania ofertą. Jeśli Zamawiający przewiduje, że nie będzie to możliwe, wzywa wszystkich wykonawców przed upływem tego terminu do jego przedłużenia o czas nie dłuższy niż 60 dni. Jeśli natomiast termin związania ofertą już upłynął, a Zamawiający nie wybrał najkorzystniejszej oferty, ma wówczas możliwość wezwania najwyżej ocenionego wykonawcy do wyrażenia zgody na wybór jego oferty, pomimo iż upłynął już termin związania ofertą (zatem w przypadku upływu terminu związania ofertą jest możliwe już tylko wyrażenie zgody na wybór oferty, a nie na przedłużenie terminu związania ofertą). W przypadku braku zgody wykonawcy na wybór jego oferty, zamawiający zwraca się o wyrażenie takiej zgody do kolejnego wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, chyba że zachodzą przesłanki do unieważnienia postępowania (art. 252 ust. 3 ustawy Pzp).

Z wyjaśnień Zamawiającego wynika, że celem wezwania z dnia 31.12.2021 r. było po pierwsze zabezpieczenie interesu Zamawiającego i zachowanie możliwości zatrzymania wadium w sytuacji uchylecia się przez wykonawcę od zawarcia umowy, a po drugie zachowanie ciągłości terminu związania ofertą, gdyż zdaniem Zamawiającego, przerwanie tego terminu

uniemożliwia dalsze procedowanie postępowania i wybór oferty. Należy jednak ponownie podkreślić, że przepisy ustawy Pzp nie przewidują możliwości wezwania wszystkich wykonawców do przedłużenia terminu związania ofertą po wyborze najkorzystniejszej oferty. Wbrew twierdzeniom Zamawiającego, takiej możliwości nie można również wywieść poprzez zastosowanie interpretacji rozszerzającej art. 220 ust. 3 i 4 ustawy Pzp, gdyż są one w swej treści jasne i kategoryczne. Ponadto, jak wynika z art. 252 ust. 2 ustawy Pzp, wybór najkorzystniejszej oferty może nastąpić po upływie terminu związania ofertą (o ile wykonawca wyrazi pisemną zgodę na wybór jego oferty), a zatem nie ma konieczności przedłużania tego terminu przez wszystkich wykonawców „na wszelki wypadek”, gdyby pierwotnie wybrany wykonawca nie mógł lub nie chciał podpisać umowy. Nie ma również prawnej możliwości, aby Zamawiający nakładał na wszystkich wykonawców obowiązek przedłużenia ważności wadium po wyborze najkorzystniejszej oferty, na wypadek uchylenia się od zawarcia umowy przez wybranego wykonawcę. W takiej sytuacji jedyną „sankcją”, jaką przewiduje ustawa Pzp, jest dokonanie ponownego badania i oceny ofert spośród ofert pozostałych w postępowaniu wykonawców oraz wybór oferty innego wykonawcy albo unieważnienie postępowania (art. 263 ustawy Pzp). W prawdzie należy zgodzić się z Zamawiającym, iż przepisy Pzp nie przewidują możliwości przywrócenia biegu terminu związania ofert, niemniej, jak zostało wyjaśnione powyżej, kolejny wykonawca wyraża pisemną zgodę na wybór jego oferty, przez co zamawiający może dokonać wyboru tej oferty jako najkorzystniejszej pomimo upływu terminu związania ofertą.

W związku z powyższym, z uwagi iż przepis art. 220 ust. 3 ustawy Pzp dopuszcza możliwość przedłużenia terminu związania ofertą tylko w sytuacji, gdy wybór najkorzystniejszej oferty nie nastąpi przed upływem terminu związania ofertą przyjąć należy, iż wezwanie wykonawców do przedłużenia terminu związania ofertą po wyborze oferty najkorzystniejszej, stanowiło naruszenie powyższego przepisu ustawy Pzp, tj. naruszenie art. 220 ust. 3 ustawy Pzp.

Jednocześnie jak wynika z przepisów, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą, który w opisywanym przypadku upłynął w dniu 05.02.2022 r., bowiem żądanie przedłużenia terminu związania ofertą po wyborze oferty najkorzystniejszej było bezprawne. Zwrot wadium w powyższym przypadku nie wymaga żadnego działania ze strony wykonawcy i powinien nastąpić w terminie określonym w powyższym przepisie. Jak wynika z dokumentacji postępowania oraz udzielonych przez Zamawiającego wyjaśnień, Zamawiający powyższej czynności zaniechał.

W związku z powyższym, z uwagi iż przepis art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp wyraźnie nakazuje zamawiającemu niezwłoczny zwrot wadium, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą. Prezes Urzędu uznał, iż zaniechanie zwrotu wadium wykonawcom stanowiło naruszenie powyższego przepisu, tj. naruszenie art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp.

Powyższe naruszenie nie miało wpływu na wynik postępowania.

Zamawiający nie złożył zastrzeżeń do wyniku kontroli.

Przykład nr 4 (KU/74/22/DKZP)

Naruszenie art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie zwrotu wadium wykonawcy w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą.

Jak wynika z treści SWZ oraz ogłoszenia o zamówieniu (po zmianach), Zamawiający określił, że termin związania ofertą upływa w dniu 12.07.2022 r. Natomiast zgodnie z treścią przekazanej dokumentacji postępowania Zamawiający nie zwrócił wadium wykonawcom. W wyjaśnieniach z dnia 19.08.2022 r. przedłożonych w toku kontroli Zamawiający wskazał, że zwróci wadia wykonawcom niezwłocznie po zakończeniu kontroli uprzedniej.

Mając na uwadze powyższe należy podkreślić, że zgodnie z treścią art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą. Trwanie kontroli uprzedniej nie ma żadnego wpływu na obowiązek wynikający z art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp. Prowadzenie kontroli uprzedniej nie zawiesza obowiązku zwrotu wadium w terminie wskazanym przez ustawę Pzp. Zwrot wadium w powyższym przypadku nie wymaga żadnego działania ze strony wykonawcy i powinien nastąpić w terminie określonym w powyższym przepisie.

W związku z powyższym, z uwagi iż przepis art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp wyraźnie nakazuje zamawiającemu niezwłoczny zwrot wadium, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą. Prezes Urzędu uznał, iż brak zwrotu wadium wykonawcom w terminie przekraczającym 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą, stanowiło naruszenie powyższego przepisu ustawy Pzp.

Naruszenie nie miało wpływu na wynik postępowania.

Zamawiający nie złożył zastrzeżeń do wyniku kontroli.

Wyniki przeprowadzonych kontroli uprzednich wskazują, że wciąż istnieją różnice interpretacyjne dotyczące obowiązku zwrotu wadium. Jednocześnie zauważyć należy, że naruszenia w tym zakresie dotyczą braku dochowania ustawowych terminów przewidzianych na zwrot wadium wykonawcom. Należy też pamiętać że obowiązek zwrotu wadium wniesionego w innej formie niż w pieniądzu obliguje zamawiającego do przedwczesnego zakończenia stosunku gwarancji lub poręczenia. Jednocześnie zgodnie z powyżej przywołaną uchwałą Krajowej Izby Odwoławczej zamawiający nie ma obowiązku złożenia gwarantowi lub poręczycielowi oświadczenia o zwolnieniu wadium po upływie terminu ważności wadium, gdyż takie oświadczenia nie mogłyby odnieść skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z dyspozycją art. 98 ust. 5 ustawy Pzp.

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UE

1. Postanowienie z dnia 30 września 2022 r. w sprawie C-592/21 *ĒDIENS & KM.LV*

Łotewski sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału z jednym pytaniem prejudycjalnym. Poprzez swoje pytanie sąd dążył do ustalenia, czy art. 63 ust. 1 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku udzielenia zamówienia publicznego na usługi grupie wykonawców grupa składająca ofertę może powołać się wyłącznie na doświadczenie tego członka grupy w celu wykazania, że spełnia ona warunek dotyczący doświadczenia nałożony przez instytucję zamawiającą zgodnie z art. 58 ust. 4 tej dyrektywy, nawet jeśli dokumenty zamówienia nie przewidują wyraźnie, że członkowie grupy wykonawców muszą indywidualnie spełniać ten warunek.

Trybunał orzekł postanowieniem w trybie art. 99 regulaminu, uznając że odpowiedź na pytanie prejudycjalne może zostać w sposób jednoznaczny wyprowadzona z istniejącego orzecznictwa.

Pełen tekst wyroku w tej sprawie można znaleźć pod adresem:

<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?nat=or&mat=or&pcs=Oor&jur=C%2CT%2CF&num=C-592%252F21&for=&jge=&dates=&language=pl&pro=&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&ogp=&td=%3BALL&avg=&lgrc=pl&lg=&page=1&cid=724314>

2. Wyrok z dnia 13 października 2022 w sprawie C-437/21 *Liberty Lines*

Włoski sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału z jednym pytaniem prejudycjalnym, w którym dążył do ustalenia czy Rozporządzenie nr 3577/92, a w szczególności art. 1 ust. 1 i art. 4 ust. 1 tego rozporządzenia stoi na przeszkodzie przepisowi krajowemu, którego przedmiotem jest zrównanie usług przewozu morskiego z usługami przewozu kolejowego, jeżeli skutkiem tego zrównania jest wyłączenie danej usługi z zakresu stosowania przepisów w dziedzinie zamówień publicznych, które w przeciwnym razie miałyby do niej zastosowanie.

Odpowiadając na pytanie, Trybunał przypomniał, powołując się na wyroki z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie C-205/99 *Analir i in.* oraz z dnia 9 marca 2006 r. w sprawie C-323/03

Komisja/Hiszpania, że art. 1 rozporządzenia nr 3577/92 w sposób jasny ustanawia zasadę swobodnego świadczenia usług kabotażu morskiego w Unii Europejskiej. Trybunał zauważył, że przepisy w dziedzinie zamówień publicznych nie są takie same dla usług publicznego pasażerskiego transportu wodnego śródlądowego z jednej strony i usług publicznego kolejowego transportu pasażerskiego z drugiej strony. Jedynie bowiem w przypadku umów o świadczenie usług publicznych w zakresie transportu kolejowego, z wyjątkiem innych rodzajów transportu szynowego, takich jak metro lub tramwaj, art. 5 ust. 6 rozporządzenia nr 1370/2007 zezwala, pod pewnymi warunkami, na bezpośrednie udzielenie zamówienia, to znaczy w sposób określony w art. 2 lit. h) tego rozporządzenia, bez uprzedniego przeprowadzenia postępowania przetargowego. W związku z tym Trybunał stwierdził, że ponieważ państwa członkowskie mogą stosować rozporządzenie nr 1370/2007 do publicznego pasażerskiego transportu wodnego śródlądowego wyłącznie bez uszczerbku dla rozporządzenia nr 3577/92, umowy w zakresie publicznego pasażerskiego transportu wodnego śródlądowego nie mogą być zawierane bez uprzedniego przeprowadzenia postępowania przetargowego, zgodnie z tym, co przewiduje to ostatnie rozporządzenie.

W świetle powyższych rozważań Trybunał orzekł, iż Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3577/92 z dnia 7 grudnia 1992 r. dotyczące stosowania zasady swobody świadczenia usług w transporcie morskim w obrębie państw członkowskich (kabotaż morski), a w szczególności art. 1 ust. 1 i art. 4 ust. 1 tego rozporządzenia stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, którego przedmiotem jest zrównanie usług przewozu morskiego z usługami przewozu kolejowego, jeżeli skutkiem tego zrównania jest wyłączenie danej usługi z zakresu stosowania przepisów w dziedzinie zamówień publicznych, które mają do niej zastosowanie.

Pełen tekst wyroku w tej sprawie można znaleźć pod adresem:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=267139&pageIndex=0&doclang=PL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=309899>

3. Wyrok z dnia 27 października 2022 w sprawach połączonych C-68/21 i C-84/21 *Iveco Orecchia i in.*

Włoski sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału z dwoma pytaniami prejudycjalnymi. W pytaniu pierwszym sąd dążył do ustalenia, czy art. 10 ust. 2, art. 19 ust. 1 i art. 28 ust. 1 dyrektywy 2007/46 stoją na przeszkodzie temu, by w przetargu na dostawę części zamiennych do autobusów przeznaczonych do świadczenia usługi publicznej instytucja zamawiająca mogła

przyjąć ofertę na części objęte zakresem aktów prawnych wymienionych w załączniku IV do dyrektywy 2007/46, do której nie załączono świadectwa potwierdzającego homologację tych części zamiennych oraz w której nie poinformowano o faktycznym istnieniu takiej homologacji, czy też w świetle art. 60 i 62 dyrektywy 2014/25 do umożliwienia takiego przyjęcia wystarczy wydane przez oferenta oświadczenie o równoważności z homologowanymi częściami oryginalnymi. Poprzez pytanie drugie sąd zmierzał do ustalenia, czy art. 60 i 62 dyrektywy 2014/25 należy interpretować w ten sposób, że w świetle definicji terminu „producent” zawartej w art. 3 pkt 27 dyrektywy 2007/46 stoją one na przeszkodzie temu, by w przetargu na dostawę części zamiennych do autobusów przeznaczonych do świadczenia usługi publicznej instytucja zamawiająca mogła przyjąć jako dowód równoważności zaproponowanych przez oferenta części objętych aktami prawnymi wymienionymi w załączniku IV do dyrektywy 2007/46 oświadczenie tego oferenta o równoważności, jeżeli ten oferent, choć sam siebie określa mianem producenta tych części, jest jedynie odsprzedawcą lub przedsiębiorcą handlowym.

Odpowiadając na pytania pierwsze, Trybunał uznał, że części, o których mowa w aktach prawnych wymienionych w załączniku IV do dyrektywy 2007/46, dla których obowiązuje homologacja, mogą być sprzedawane lub oddawane do użytku tylko wówczas, gdy poddano je takiej homologacji. W konsekwencji w celu spełnienia nadrzędnych wymogów ustanowionych w dyrektywie 2007/46, jeżeli dla danych części obowiązuje homologacja, jedynie części, które przeszły taką homologację, czyli takie, które można wprowadzać do sprzedaży, można uznać za równoważne w rozumieniu tych ogłoszeń o zamówieniu.

W przedmiocie pytania drugiego, Trybunał stwierdził, że aby oświadczenie o równoważności jednej z części można było uznać za stosowny środek dowodowy w przetargu takim jak te przetargi, które leżą u podstaw postępowań głównych, powinno ono pochodzić od producenta tej części, choć ów producent nie musi koniecznie bezpośrednio uczestniczyć we wszystkich etapach wytwarzania tej części zgodnie z definicją terminu „producent” zawartej w art. 3 pkt 27 dyrektywy 2007/46. Trybunał uznał natomiast, że oświadczenie o równoważności złożone przez odsprzedawcę lub przedsiębiorcę handlowego nie stanowi stosownego środka dowodowego.

W konsekwencji Trybunał orzekł, że art. 10 ust. 2, art. 19 ust. 1 i art. 28 ust. 1 dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiającej ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych

zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów (dyrektywy ramowej) stoją na przeszkodzie temu, by instytucja zamawiająca mogła przyjąć w przetargu na dostawę części zamiennych do autobusów przeznaczonych do świadczenia usługi publicznej ofertę na typ części objęty zakresem aktów prawnych wymienionych w załączniku IV do dyrektywy 2007/46, do której nie załączono świadectwa potwierdzającego homologację typu tych części oraz w której nie poinformowano o faktycznym istnieniu takiej homologacji, o ile wskazane akty prawne przewidują taką homologację. W przedmiocie pytania drugiego, Trybunał orzekł, że artykuły 60 i 62 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE, w świetle definicji terminu „producent” zawartej w art. 3 pkt 27 dyrektywy 2007/46 stoją na przeszkodzie temu, by w przetargu na dostawę części zamiennych do autobusów przeznaczonych do świadczenia usługi publicznej instytucja zamawiająca mogła przyjąć jako dowód równoważności zaproponowanych przez oferenta części objętych aktami prawnymi wymienionymi w załączniku IV do dyrektywy 2007/46 oświadczenie tego oferenta o równoważności, jeżeli tego oferenta nie można uznać za producenta tych części.

Pełen tekst wyroku w tej sprawie można znaleźć pod adresem:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=267604&pageIndex=0&doclang=PL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=310138>

4. Wyrok z dnia 10 listopada 2022 w sprawie C-486/21 *SHARENGO*

Słoweński sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału z jedenastoma pytaniami prejudycjalnymi. Poprzez pytania pierwsze, drugie, ósme i dziewiąte, które Trybunał rozpatrywał łącznie, sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy art. 5 pkt 1 lit. b) dyrektywy 2014/23 należy interpretować w ten sposób, że „koncesję na usługi” stanowi czynność, poprzez którą instytucja zamawiająca zamierza powierzyć stworzenie usługi wynajmu i wspólnego użytkowania pojazdów elektrycznych i zarządzanie tą usługą wykonawcy, którego wkład finansowy jest w przeważającej części przeznaczony na zakup tych pojazdów, i w ramach której dochody tego wykonawcy będą zasadniczo pochodziły z opłat uiszczanych przez użytkowników tej usługi. Poprzez pytania trzecie i czwarte, które również rozpatrywano łącznie, sąd odsyłający zmierzał zasadniczo do ustalenia, czy art. 8 dyrektywy 2014/23 należy interpretować w ten sposób, że

w celu ustalenia, czy próg obowiązywania tej dyrektywy został osiągnięty, instytucja zamawiająca powinna oszacować „całkowity obrót koncesjonariusza wytworzony podczas okresu obowiązywania umowy, bez VAT” z uwzględnieniem opłat, jakie użytkownicy będą płacić koncesjonariuszowi, a także wkładów i kosztów jakie zostaną poniesione przez koncesjonariusza lub instytucję zamawiającą. Poprzez pytanie piąte sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy art. 38 ust. 1 dyrektywy 2014/23 w związku z pkt 7 lit. b) załącznika V do tej dyrektywy oraz jej motywem 4 i pkt III.1.1 załącznika XXI do rozporządzenia wykonawczego 2015/1986 należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca może wymagać w ramach kryteriów kwalifikacji i oceny podmiotowej kandydatów, aby wykonawcy byli wpisani do rejestru handlowego lub rejestru zawodowego. Poprzez pytanie szóste sąd odsyłający chciał się dowiedzieć, czy art. 38 ust. 1 dyrektywy 2014/23 w związku z art. 27 tej dyrektywy i art. 1 rozporządzenia nr 2195/2002 należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca, która nakłada na wykonawców wymóg bycia wpisanym do rejestru handlowego lub rejestru zawodowego państwa członkowskiego Unii, może odnieść się nie do Wspólnego słownika zamówień złożonego z kodów CPV, lecz do klasyfikacji NACE Rev. 2, ustanowionej w rozporządzeniu nr 1893/2006. Poprzez pytanie siódme sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 38 ust. 1 i 2 dyrektywy 2014/23 w związku z art. 26 ust. 2 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca może bez naruszenia zasady proporcjonalności zagwarantowanej w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy tej dyrektywy wymagać, aby każdy członek tymczasowego stowarzyszenia przedsiębiorstw był wpisany do rejestru handlowego lub rejestru zawodowego w celu wykonywania działalności obejmującej wynajem i dzierżawę samochodów osobowych i furgonetek. W pytaniu dziesiątym sąd chciał ustalić, czy art. 58 ust. 1 i 2 dyrektywy 2014/24 w związku z zasadami równego traktowania i niedyskryminacji, które są ustanowione w art. 18 ust. 1 tej dyrektywy, należy interpretować w ten sposób, że przy określaniu warunku udziału dotyczącego działalności zawodowej instytucja zamawiająca może powołać się na dane krajowe NACE 77.110 w celu opisanie działalności »Wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek«, które to dane krajowe mają takie samo znaczenie jak przepisy rozporządzenia [nr 1893/2006], zawarte w jego załączniku I, »NACE Rev. 2«, klasa 77.11 »Wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek«? W ostatnim pytaniu sąd dążył do ustalenia, czy art. 58 ust. 1 dyrektywy 2014/24, w szczególności w zakresie, w jakim dotyczy on wymogu proporcjonalności, oraz art. 58 ust. 2 tej dyrektywy w związku z zasadami równego

traktowania, niedyskryminacji i proporcjonalności, które są ustanowione w art. 18 ust. 1 tej dyrektywy, należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca może wymagać, by warunek dotyczący rejestracji prowadzenia działalności polegającej na wynajmie i dzierżawie samochodów osobowych i furgonetek był spełniony przez każdego z partnerów?”.

Odpowiadając na pytania pierwsze, drugie, ósme i dziewiąte Trybunał dokonał porównania definicji „zamówienia publicznego” oraz „koncesji na usługi”, z których wynika, że koncesja na usługi różni się od zamówienia publicznego przyznaniem koncesjonariuszowi prawa do wykonywania usług będących przedmiotem koncesji, ewentualnie takiego prawa wraz z płatnością, przy czym koncesjonariusz dysponuje w ramach zawartej umowy pewnym zakresem swobody gospodarczej w określaniu warunków świadczenia usług, które zostały mu powierzone, i ponosi jednocześnie ryzyko związane ze świadczeniem tych usług. W związku z tym, z zastrzeżeniem, jak przewiduje art. 1 ust. 1 dyrektywy 2014/23, że szacunkowa wartość koncesji nie może być niższa od progów przewidzianych w art. 8 tej dyrektywy, samo przeniesienie na koncesjonariusza ryzyka związanego z wykonywaniem usług wystarcza dla stwierdzenia występowania koncesji na usługi w rozumieniu art. 5 pkt 1 lit. b) tej dyrektywy. W tym względzie Trybunał stwierdził, że nie ma znaczenia, że wkład finansowy wykonawcy nie jest taki sam jak wkład instytucji zamawiającej. Jak wskazał Trybunał, z postępowania odsyłającego wynika bowiem, że wkład zamawiającego, o którym mowa powyżej, nie może wyeliminować ryzyka gospodarczego wykonawcy, a co za tym idzie, ten ostatni będzie mógł amortyzować dokonane inwestycje i koszty ponoszone w trakcie wykonywania usługi będącej przedmiotem postępowania głównego tylko wtedy, gdy osiągnie znaczne dochody z opłat uiszczanych przez użytkowników usługi. Ponadto jak zauważył Trybunał, okoliczność, że wkład finansowy wykonawcy jest w przeważającej części przeznaczony na zakup pojazdów elektrycznych, nie może prowadzić do uznania projektu publicznego systemu wynajmu i wspólnego użytkowania pojazdów elektrycznych za „umowę mieszaną” w rozumieniu art. 20 dyrektywy 2014/23. Wprawdzie art. 20 ust. 4 tej dyrektywy w związku z ust. 2 tego artykułu przewiduje, że w przypadku umów mieszanych zawierających elementy koncesji oraz elementy – które można rozdzielić – zamówień publicznych objętych dyrektywą 2014/24 umowy mieszane są zawierane zgodnie z przepisami dyrektywy 2014/24, niemniej jednak aby zastosowanie znalazł art. 20 ust. 4 dyrektywy 2014/23, konieczne jest wykazanie istnienia zamówienia publicznego w rozumieniu dyrektywy 2014/24. Ponadto jak zauważył Trybunał, obowiązek stosowania kodów CPV na podstawie rozporządzenia nr 2195/2002 jest jedynie

konsekwencją stosowania dyrektywy 2014/23 lub dyrektywy 2014/24, jak wynika to, odpowiednio, z art. 27 pierwszej z nich i z art. 23 drugiej z tych dyrektyw. W konsekwencji dopiero po ustaleniu, że postępowanie w sprawie udzielenia koncesji wchodzi w zakres stosowania dyrektywy 2014/23 lub że postępowanie o udzielenie zamówienia należy do zakresu stosowania dyrektywy 2014/24, instytucja zamawiająca jest zobowiązana do określenia właściwego kodu lub właściwych kodów CPV.

W odpowiedzi na pytania trzecie i czwarte Trybunał zauważył, że ponieważ obrót oznacza kwotę wynikającą ze sprzedaży towarów i świadczenia usług, „całkowity obrót koncesjonariusza wytworzony podczas okresu obowiązywania umowy, bez VAT” w rozumieniu art. 8 ust. 2 tej dyrektywy obejmuje bez wątpienia opłaty uiszczane przez użytkowników na rzecz koncesjonariusza w zamian za korzystanie z usług, które zostały mu powierzone. Ponadto z art. 8 ust. 3 lit. c) dyrektywy 2014/23/UE wynika, że obliczenie to powinno również uwzględniać „płatności lub jakiegokolwiek korzyści finansowe niezależnie od ich postaci, przekazywane przez instytucję zamawiającą [...] koncesjonariuszowi”. Takie płatności lub korzyści finansowe zmniejszają bowiem w takim zakresie inwestycję, jakiej powinien dokonać koncesjonariusz. Niemniej jednak „całkowity obrót koncesjonariusza wytworzony podczas okresu obowiązywania umowy, bez VAT” ma jako taki niewątpliwie charakter prospektywny i z definicji niepewny. Ponadto zgodnie z ostatnim zdaniem motywu 52 wskazanej dyrektywy, Trybunał wskazał, że instytucje zamawiające powinny zawsze mieć możliwość udzielenia koncesji na okres krótszy niż okres konieczny do odzyskania poniesionych nakładów inwestycyjnych, pod warunkiem że została przewidziana rekompensata i że powiązana rekompensata nie eliminuje ryzyka operacyjnego.

W przedmiocie pytania piątego, Trybunał uznał, że założony w dyrektywie 2014/23 cel w zakresie elastyczności, który został przypomniany w jej motywach 1 i 8, pozwala przyjąć w ramach tej dyrektywy szeroką wykładnię pojęcia „zdolności zawodowych” użytego w jej art. 38 ust. 1 i uznać, że pojęcie to obejmuje zdolność do wykonywania działalności zawodowej. Następnie Trybunał wskazał, że załącznik V do tej dyrektywy przewiduje w pkt 7 lit. b), że instytucja zamawiająca w stosownych przypadkach powinna wskazać, w ramach warunków udziału w postępowaniu, „czy świadczenie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów”. Z przepisu tego należy wywieść, że w przypadku gdy świadczenie usługi jest zastrzeżone dla określonego

zawodu, instytucja zamawiająca ma prawo wymagać, aby wykonawca był wpisany do rejestru handlowego lub rejestru zawodowego. Następnie Trybunał wskazał, że pkt III.1 załącznika XXI do rozporządzenia wykonawczego 2015/1986 przewiduje, że w ramach „Informacji o charakterze prawnym, ekonomicznym, finansowym i technicznym” instytucja zamawiająca może ustanowić warunek udziału obejmujący „zdolność do prowadzenia działalności zawodowej, w tym wymogi związane z wpisem do rejestru zawodowego i handlowego”.

W odpowiedzi na pytanie szóste, Trybunał zaznaczył, że instytucja zamawiająca jest zobowiązana odnieść się wyłącznie do Wspólnego słownika zamówień natomiast z art. 1 ust. 2 rozporządzenia nr 1893/2006 wynika, że rozporządzenie to stosuje się wyłącznie do klasyfikacji NACE Rev. 2 do celów statystycznych.

Odpowiadając na pytanie siódme Trybunał wskazał, że art. 38 tej dyrektywy przyznaje wykonawcy dużą swobodę w odniesieniu do doboru innych podmiotów, które pozwolą mu między innymi na uzyskanie zdolności, których mu brakuje. Z tego względu przepis ten nie może być interpretowany w ten sposób, że nakłada on na wykonawcę obowiązek zwrócenia się o wsparcie wyłącznie do podmiotów, z których każdy posiada zdolność do wykonywania tej samej działalności zawodowej. Z założenia bowiem, wykonawca odwołujący się do zdolności innych podmiotów stara się albo zwiększyć zdolności, którymi już wprawdzie dysponuje, ale w niedostatecznej ilości lub niewystarczającej jakości, albo uzyskać brakujące mu zdolności lub kompetencje.

W świetle powyższych rozważań Trybunał orzekł, że art. 5 pkt 1 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji, zmienionej rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/1827 z dnia 30 października 2019 r. należy interpretować w ten sposób, że „koncesję na usługi” stanowi czynność, poprzez którą instytucja zamawiająca zamierza powierzyć stworzenie usługi wynajmu i wspólnego użytkowania pojazdów elektrycznych i zarządzanie tą usługą wykonawcy, którego wkład finansowy jest w przeważającej części przeznaczony na zakup tych pojazdów, i w ramach której dochody tego wykonawcy będą zasadniczo pochodziły z opłat uiszczanych przez użytkowników tej usługi, ponieważ takie cechy mogą wykazać, iż ryzyko związane z wykonywaniem powierzonych usług zostało przeniesione na tego wykonawcę. Dalej, Trybunał orzekł, że artykuł 8 dyrektywy 2014/23, zmienionej rozporządzeniem delegowanym 2019/1827, należy interpretować w ten sposób, że w celu ustalenia, czy próg stosowania tej

dyrektywy zostaje osiągnięty, instytucja zamawiająca powinna oszacować „całkowity obrót koncesjonariusza wytworzony podczas okresu obowiązywania umowy, bez VAT, z uwzględnieniem opłat, jakie użytkownicy będą płacić koncesjonariuszowi, a także wkładów i kosztów, jakie poniesie instytucja zamawiająca. Jednakże instytucja zamawiająca może również uznać, że próg przewidziany dla stosowania dyrektywy 2014/23, zmienionej rozporządzeniem delegowanym 2019/1827, zostaje osiągnięty, w sytuacji gdy inwestycje i koszty, które koncesjonariusz ma ponieść sam lub wraz z instytucją zamawiającą przez cały okres obowiązywania umowy koncesyjnej, przekraczają w sposób oczywisty ten próg stosowania. Trybunał orzekł, że artykuł 38 ust. 1 dyrektywy 2014/23, zmienionej rozporządzeniem delegowanym 2019/1827, w związku z pkt 7 lit. b) załącznika V do tej dyrektywy i jej motywem 4 oraz art. 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 i pkt III.1.1 załącznika XXI do tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca może wymagać, w ramach kryteriów kwalifikacji i oceny podmiotowej kandydatów, aby wykonawcy byli wpisani do rejestru handlowego lub rejestru zawodowego, pod warunkiem że wykonawca może powołać się na wpis, jaki uzyskał w podobnym rejestrze w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę. Ponadto, Trybunał orzekł, że artykuł 38 ust. 1 dyrektywy 2014/23, zmienionej rozporządzeniem delegowanym 2019/1827, w związku z art. 27 tej dyrektywy i art. 1 rozporządzenia (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego słownika zamówień (CPV) stoi na przeszkodzie temu, aby instytucja zamawiająca, która nakłada na wykonawców wymóg bycia wpisanym do rejestru handlowego lub rejestru zawodowego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, odnosiła się nie do Wspólnego słownika zamówień, złożonego z kodów CPV, lecz do kwalifikacji NACE Rev 2., ustanowionej w rozporządzeniu (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych. Na koniec Trybunał orzekł, że artykuł 38 ust. 1 i 2 dyrektywy 2014/23, zmienionej rozporządzeniem delegowanym 2019/1827, w związku z art. 26 ust. 2 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca nie może bez naruszania zasady proporcjonalności zagwarantowanej w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy tej

dyrektywy wymagać, aby każdy członek tymczasowego stowarzyszenia przedsiębiorstw był wpisany w państwie członkowskim do rejestru handlowego lub rejestru zawodowego w celu wykonywania działalności obejmującej wynajem i dzierżawę samochodów osobowych i furgonetek.

Pełen tekst wyroku w tej sprawie można znaleźć pod adresem:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=267937&pageIndex=0&doclang=PL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=16245>

5. Wyrok z dnia 10 listopada 2022 w sprawie C-631/21 Taxi Horn Tours

Niderlandzki sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału z pięcioma pytaniami prejudycjalnymi. Poprzez swoje pytania, które Trybunał rozpatrzył łącznie, sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy art. 59 ust. 1 dyrektywy 2014/24 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 10 i art. 63 tej dyrektywy, jak również w związku z załącznikiem 1 do rozporządzenia wykonawczego 2016/7, należy interpretować w ten sposób, że wspólne przedsiębiorstwo, które nie będąc osobą prawną, ma formę spółki podlegającej prawu krajowemu państwa członkowskiego, która jest wpisana do rejestru handlowego tego państwa członkowskiego, która mogła zostać utworzona zarówno tymczasowo, jak i na stałe, i której wspólnicy działają na tym samym rynku co ta spółka oraz są solidarnie odpowiedzialni za właściwe wykonanie zobowiązań przez nią zaciągniętych, musi przedstawić instytucji zamawiającej swój własny JEDZ, czy też JEDZ każdego ze wspólników. Odpowiadając na pytania, Trybunał zauważył, że wśród informacji, które powinien wskazać wykonawca w JEDZ, nie znajdują się zasoby wspólników wspólnego przedsiębiorstwa. Nie ma zatem znaczenia, że wspólnicy spółki jawnej w rozumieniu prawa niderlandzkiego prowadzą działalność w tej samej dziedzinie działalności lub na tym samym rynku co ta spółka, ponieważ informacje te nie mogą zostać podane do wiadomości zamawiającego za pośrednictwem JEDZ wspólnego przedsiębiorstwa. Ponadto, dla celów potwierdzenia rzetelności, Trybunał uznał, że wspólne przedsiębiorstwo, takie jak spółka jawna w rozumieniu prawa niderlandzkiego, chce indywidualnie uczestniczyć w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub złożyć ofertę jedynie wówczas, gdy wykáže, że może wykonać dane zamówienie przy wykorzystaniu jedynie własnych zasobów osobistych i materialnych, czyli zasobów, które jego wspólnicy przekazali mu zgodnie z umową spółki i którymi swobodnie dysponuje. W takim przypadku wystarczy, aby spółka ta przedstawiła zamawiającemu swój własny JEDZ. Natomiast jeżeli spółka taka uważa, że w celu wykonania zamówienia publicznego musi

zażądać zasobów wspólników, Trybunał uznał, że polega ona na zdolności innych podmiotów w rozumieniu art. 63 dyrektywy 2014/24. W takim wypadku spółka ta powinna przedstawić nie tylko własny JEDZ, ale również JEDZ każdego ze wspólników, na którego zdolnościach zamierza polegać.

W konsekwencji Trybunał orzekł, że art. 59 ust. 1 dyrektywy 2014/24 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 10 i art. 63 tej dyrektywy, jak również w związku z załącznikiem 1 do rozporządzenia wykonawczego 2016/7, należy interpretować w ten sposób, że wspólne przedsiębiorstwo, które nie będąc osobą prawną, ma formę spółki podlegającej prawu krajowemu państwa członkowskiego, która jest wpisana do rejestru handlowego tego państwa członkowskiego, która mogła zostać utworzona zarówno tymczasowo, jak i na stałe, i której wspólnicy działają na tym samym rynku co ta spółka oraz są solidarnie odpowiedzialni za właściwe wykonanie zobowiązań przez nią zaciągniętych, powinno przedstawić instytucji zamawiającej jedynie swój własny JEDZ, gdy zamierza indywidualnie uczestniczyć w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub złożyć ofertę, pod warunkiem że wykaze, iż może wykonać dane zamówienie przy wykorzystaniu jedynie własnych zasobów osobistych i materialnych.

Pełen tekst wyroku w tej sprawie można znaleźć pod adresem:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=267939&pageIndex=0&doclang=PL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=16245>

6. Wyrok z dnia 17 listopada 2022 w sprawie C-54/21 ANTEA Polska

Polski sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału z siedmioma pytaniami prejudycjalnymi. W pytaniu pierwszym sąd dążył do ustalenia, czy art. 18 ust. 1 i art. 21 ust. 1 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym w dziedzinie udzielania zamówień publicznych, które wymagają, aby – z jedynym wyjątkiem tajemnic przedsiębiorstwa – informacje przekazywane przez oferentów instytucjom zamawiającym były w całości publikowane lub podawane do wiadomości pozostałych oferentów, a także praktyce instytucji zamawiających polegającej na każdorazowym uwzględnianiu wniosków o zachowanie poufności ze względu na tajemnicę przedsiębiorstwa. Poprzez pytania od drugiego do czwartego sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy art. 18 ust. 1, art. 21 ust. 1 i art. 55 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca powinna umożliwić oferentowi, którego dopuszczalna oferta została odrzucona, dostęp do przedstawionych przez pozostałych

oferentów informacji odnoszących się do ich stosownego doświadczenia i związanych z nim referencji, do tożsamości i kwalifikacji zawodowych osób proponowanych do wykonania zamówienia lub podwykonawców oraz do koncepcji projektów, które mają zostać zrealizowane w ramach zamówienia, i sposobu jego realizacji, czy też, przeciwnie, powinna ona odmówić mu dostępu do tych informacji. W pytaniu piątym, sąd chciał się dowiedzieć, czy wyrażona w art. 18 ust. 1 dyrektywy 2014/24 zasada równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców oraz zasada przejrzystości w związku z art. 67 ust. 4 dyrektywy 2014/24 wskazującym, że kryteria udzielenia zamówienia nie mogą skutkować przyznaniem instytucji zamawiającej nieograniczonej swobody wyboru, muszą zapewniać możliwość efektywnej konkurencji i umożliwiać skuteczną weryfikację informacji przedstawianych przez oferentów, tak aby ocenić, na ile oferty spełniają kryteria udzielenia zamówienia, zezwała instytucji zamawiającej na ustanowienie danego kryterium oceny ofert, w szczególności kryterium ocenianego według indywidualnej oceny instytucji zamawiającej, chociaż już w momencie ustanawiania tego kryterium wiadome jest, że wykonawcy część oferty odnoszącą się do tego kryterium obejmą tajemnicą przedsiębiorstwa, czemu instytucja zamawiająca się nie sprzeciwia, przez co konkurujący wykonawcy, nie mogąc zweryfikować ofert konkurentów i porównać ich z własnymi ofertami, mogą odnieść wrażenie zupełnej dowolności badania i oceny ofert przez instytucję zamawiającą. Poprzez pytanie szóste sąd dążył w istocie do ustalenia, czy art. 18 ust. 1 dyrektywy 2014/24 w związku z jej art. 67 ust. 4 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uwzględnieniu wśród kryteriów udzielenia zamówienia „koncepcji opracowania” projektów, które mają zostać zrealizowane w ramach danego zamówienia publicznego, oraz „opisu sposobu realizacji” tego zamówienia. Poprzez pytanie siódme sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy art. 1 ust. 1 i 3 dyrektywy 89/665 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku stwierdzenia w toku rozpatrywania odwołania od decyzji o udzieleniu zamówienia publicznego, że instytucja zamawiająca ma obowiązek ujawnić odwołującemu się informacje, w odniesieniu do których niesłusznie zachowano poufność, stwierdzenie to musi również prowadzić do wydania przez tę instytucję zamawiającą ponownej decyzji o udzieleniu zamówienia, aby umożliwić odwołującemu się ponowne wniesienie odwołania.

Odpowiadając na pytanie pierwsze, Trybunał wskazał, że z art. 21 ust. 1 wynika, że każde państwo członkowskie może dokonać wyważenia między poufnością, o której mowa w tym przepisie dyrektywy 2014/24, a przepisami prawa krajowego mającymi na celu realizację

innych uzasadnionych interesów, w tym również wprost wymienionego we wspomnianym przepisie uzasadnionego interesu polegającego na zagwarantowaniu „dostępu do informacji”, aby zapewnić jak największą przejrzystość postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Niemniej, pod rygorem naruszenia skuteczności prawa Unii, państwa członkowskie, korzystając z uprawnień dyskrecjonalnych przyznanych im przez art. 21 ust. 1 tej dyrektywy, muszą powstrzymać się od wprowadzania zasad, które nie zapewniają pełnego poszanowania celu tego przepisu który polega na zapewnieniu istnienia niezakłóconej konkurencji oraz które utrudniają dokonanie wyważenia zakazu określonego w art. 21 ust. 1 dyrektywy 2014/24 oraz ogólnej zasady dobrej administracji, z której wynika obowiązek uzasadnienia lub zasad, które zniekształcają reguły podawania do wiadomości publicznej informacji o udzielonych zamówieniach oraz reguły informowania kandydatów i oferentów, określone w art. 50 i 55 wspomnianej dyrektywy. Jak zauważył Trybunał, wszelkie zasady dotyczące poufności muszą, jak wprost stanowi art. 21 ust. 1 dyrektywy 2014/24, pozostawać bez uszczerbku dla owych reguł przewidzianych w art. 50 i 55 tej dyrektywy. Przy czym, jak wskazał Trybunał, przepisy krajowe wymagające podania do wiadomości publicznej wszelkich informacji, jakie zostały przekazane instytucji zamawiającej przez wszystkich oferentów, w tym wybranego oferenta, z jedynym wyjątkiem informacji objętych pojęciem tajemnicy przedsiębiorstwa, mogą – wbrew temu, na co pozwalają art. 50 ust. 4 i art. 55 ust. 3 dyrektywy 2014/24 – uniemożliwić instytucji zamawiającej podjęcie decyzji o nieujawnianiu niektórych informacji ze względu na interesy lub cele wymienione w tych przepisach, w sytuacji gdy informacje te nie byłyby objęte zakresem pojęcia tajemnicy przedsiębiorstwa. Z kolei w odniesieniu do opisanej przez sąd odsyłający praktyki polegającej na tym, że instytucje zamawiające każdorazowo uwzględniają wnioski oferentów o uznanie za tajemnicę przedsiębiorstwa wszystkich informacji, których ujawnienia konkurującym z nimi oferentom ci pierwsi sobie nie życzą, należy stwierdzić, że taka praktyka – przy założeniu, że rzeczywiście ją przyjęto, czego zweryfikowanie nie należy do Trybunału – może naruszać nie tylko równowagę między zasadą przejrzystości określoną w art. 18 ust. 1 dyrektywy 2014/24 a ochroną poufności, o której mowa w jej art. 21 ust. 1 tej dyrektywy, ale także przypomniane w pkt 50 niniejszego wyroku wymogi skutecznej ochrony sądowej, jak również ogólną zasadę dobrej administracji, z której wynika obowiązek uzasadnienia.

W odpowiedzi na pytania drugie do czwartego trybunał uznał, że w przypadku stosownego doświadczenia oferentów i referencji, jakie dołączają oni do ofert na potwierdzenie tego

doświadczenia i swoich zdolności, należy stwierdzić, że takich informacji, odpowiadających w znacznym stopniu informacjom wymienionym w załączniku XII do dyrektywy 2014/24, do którego odwołują się w szczególności art. 60 i 63 tej dyrektywy, nie można uznać w całości za poufne. Jak podkreślił Trybunał, co się tyczy informacji odnoszących się do osób fizycznych i prawnych, w tym podwykonawców, w odniesieniu do których oferent wskazuje, że może na nich polegać przy realizacji zamówienia, należy dokonać rozróżnienia między danymi umożliwiającymi identyfikację tych osób a danymi, które dotyczą kwalifikacji lub zdolności zawodowych owych osób, ale nie umożliwiają takiej identyfikacji. Trybunał dodał, że o ile prawdopodobne jest, że oferent oraz zaproponowani przez niego eksperci lub podwykonawcy stworzyli synergii o wartości handlowej, nie można wykluczyć konieczności odmowy dostępu do dotyczących tych zobowiązań danych identyfikacyjnych na podstawie zakazu ujawniania, o którym mowa w art. 21 ust. 1 dyrektywy 2014/24, ani możliwości takiej odmowy na podstawie art. 55 ust. 3 tej dyrektywy. Z kolei, jeżeli chodzi o dane nieidentyfikacyjne, które wskazują, bez możliwości identyfikacji osób, na kwalifikacje lub zdolności zawodowe osób fizycznych lub prawnych zaangażowanych do realizacji zamówienia, na liczebność i strukturę utworzonej w ten sposób kadry lub na część zamówienia, której realizację oferent zamierza powierzyć podwykonawcom, należy uznać, zważywszy na znaczenie tych danych dla udzielenia zamówienia, że zasada przejrzystości i prawo do skutecznego środka prawnego wymagają przynajmniej tego, by zasadnicza treść takich danych była dostępna dla wszystkich oferentów. W odniesieniu do koncepcji projektów, które mają zostać zrealizowane w ramach zamówienia publicznego, oraz opisu sposobu realizacji zamówienia, do instytucji zamawiającej Trybunał wskazał, że należy zbadać, czy owa koncepcja i ów opis stanowią elementy lub zawierają elementy, które mogą być objęte ochroną na podstawie prawa własności intelektualnej, w szczególności prawa autorskiego, a tym samym są objęte określoną w art. 55 ust. 3 dyrektywy 2014/24 podstawą odmowy ujawniania informacji związaną z egzekwowaniem prawa. Przy czym, jak podkreślił Trybunał, koncepcja projektów, które mają zostać zrealizowane w ramach zamówienia publicznego, oraz opis sposobu wykonania danych prac lub usług mogą w stosownych przypadkach posiadać wartość handlową, która zostałaby bezpodstawnie naruszona w przypadku ujawnienia owej koncepcji i owego opisu w niezmienionej postaci. Ich opublikowanie może w takim wypadku spowodować zakłócenie konkurencji, w szczególności przez ograniczenie zdolności danego wykonawcy do wyróżnienia

się przy wykorzystaniu tej samej koncepcji i tego samego opisu w przyszłych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

W odpowiedzi na pytanie piąte, Trybunał wskazał, że zawartych w ofertach informacji, które są istotne dla oceny tych ofert i udzielenia zamówienia na podstawie kryteriów określonych w ogłoszeniu o zamówieniu i specyfikacji istotnych warunków zamówienia, nie można każdorazowo i w całości uznawać za poufne. Wynika stąd, że dyrektywa 2014/24 stoi na przeszkodzie praktyce takiej jak ta opisana w pytaniu piątym w ramach założenia faktycznego, na którym pytanie to się opiera. W konsekwencji Trybunał uznał, że nie ma potrzeby odpowiadania na to pytanie dotyczące kryteriów udzielenia zamówienia, jakich można używać w przypadku stosowania takiej praktyki polegającej na zachowywaniu poufności.

Odpowiadając na pytanie szóste, Trybunał uznał, że instytucja zamawiająca ustala kryteria udzielenia zamówienia mające na celu ocenę jakości ofert, kryteria te nie mogą ograniczać się do odesłania do koncepcji projektów, które mają zostać zrealizowane w ramach danego zamówienia, lub do opisanego przez oferenta sposobu realizacji tego zamówienia, lecz muszą być do nich dołączone specyfikacje, które umożliwiają wystarczająco konkretną ocenę porównawczą oferowanego poziomu wykonania. Jak wskazał Trybunał, takie specyfikacje można podać między innymi poprzez określenie podkryteriów. Nawiązując do wyroku z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie C-601/13 *Ambisig*, Trybunał uznał, że w przypadku gdy świadczenie będące przedmiotem zamówienia dotyczy usług polegających na opracowaniu projektów, należy uwzględnić w szczególności wykształcenie i doświadczenie zawodowe członków zespołu proponowanego do wykonania danego zamówienia. Ostatecznie Trybunał uznał, że to do sądu odsyłającego należy sprawdzenie, czy podkryteria odnoszące się do „koncepcji opracowania” projektów i do „opisu sposobu realizacji zamówienia” były wystarczająco uszczegółowione, aby umożliwić instytucji zamawiającej dokonanie konkretnej i obiektywnej oceny złożonych ofert

W przedmiocie pytania siódmego Trybunał oparł się na wyroku z dnia 7 września 2021 w sprawie C-927/19 *Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras* i uznał, że jeśli sąd krajowy stwierdzi, że w odniesieniu do niektórych informacji niesłusznie zachowano poufność, powinien on mieć możliwość uchylecia decyzji instytucji zamawiającej o odmowie ujawnienia tych informacji oraz, w stosownym przypadku, decyzji o oddaleniu odwołania administracyjnego od tej decyzji odmownej. Ponadto, jeżeli prawo krajowe mu na to zezwala, wspomniany sąd powinien mieć możliwość samodzielnego wydania nowej decyzji w tym

przedmiocie. Co więcej, Trybunał wskazał, że w postępowaniu, w którym strona odwołująca się żąda uchylecia decyzji o udzieleniu zamówienia, uzasadniając to żądanie między innymi tym, że w odniesieniu do niektórych informacji niesłusznie zachowano poufność, do sądu rozpoznającego sprawę należy zbadać, czy informacje te rzeczywiście powinny być zostać ujawnione, a jeżeli tak – dokonanie oceny, czy nieujawnienie owych informacji pozbawiło stronę odwołującą się możliwości wniesienia skutecznego środka prawnego w odniesieniu do tej decyzji o udzieleniu zamówienia.

Z powyższych względów Trybunał orzekł, iż artykuł 18 ust. 1 i art. 21 ust. 1 w związku z art. 50 ust. 4 i art. 55 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE stoją na przeszkodzie przepisom krajowym w dziedzinie udzielania zamówień publicznych, które wymagają, aby – z jedynym wyjątkiem tajemnic przedsiębiorstwa – informacje przekazywane przez oferentów instytucjom zamawiającym były w całości publikowane lub podawane do wiadomości pozostałych oferentów, a także praktyce instytucji zamawiających polegającej na każdorazowym uwzględnianiu wniosków o zachowanie poufności ze względu na tajemnicę przedsiębiorstwa. Ponadto Trybunał orzekł, że artykuł 18 ust. 1, art. 21 ust. 1 i art. 55 ust. 3 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca: musi – na potrzeby ustalenia, czy odmówi oferentowi, którego dopuszczalna oferta została odrzucona, dostępu do przedstawionych przez pozostałych oferentów informacji odnoszących się do ich stosownego doświadczenia i związanych z nim referencji, do tożsamości i kwalifikacji zawodowych osób proponowanych do wykonania zamówienia lub podwykonawców oraz do koncepcji projektów, które mają zostać zrealizowane w ramach zamówienia, i sposobu jego realizacji – ocenić, czy informacje te mają wartość handlową, która nie ogranicza się do danego zamówienia publicznego, gdyż ich ujawnienie mogłoby zaszkodzić uzasadnionym interesom handlowym lub uczciwej konkurencji; może ponadto odmówić udzielenia dostępu do tych informacji, jeżeli – nawet gdy nie mają one takiej wartości handlowej – ich ujawnienie mogłoby utrudnić egzekwowanie prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym oraz musi, w przypadku odmowy pełnego dostępu do informacji, udzielić owemu oferentowi dostępu do zasadniczej treści tych informacji, tak aby zapewnić poszanowanie prawa do skutecznego środka prawnego. Następnie Trybunał postanowił, że artykuł 18 ust. 1 dyrektywy 2014/24 w związku z jej art. 67 ust. 4 nie stoi na przeszkodzie uwzględnieniu wśród kryteriów udzielenia zamówienia „koncepcji opracowania” projektów, które mają zostać zrealizowane w ramach

danego zamówienia publicznego, oraz „opisu sposobu realizacji” tego zamówienia, o ile do kryteriów tych dołączone są specyfikacje, które umożliwiają instytucji zamawiającej dokonanie konkretnej i obiektywnej oceny złożonych ofert. W dalszej kolejności Trybunał orzekł, że artykuł 1 ust. 1 i 3 dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r., należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku stwierdzenia w toku rozpatrywania odwołania od decyzji o udzieleniu zamówienia publicznego, że instytucja zamawiająca ma obowiązek ujawnić odwołującemu się informacje, w odniesieniu do których niesłusznie zachowano poufność, oraz że ze względu na nieujawnienie tych informacji naruszono prawo do skutecznego środka prawnego, stwierdzenie to nie musi koniecznie prowadzić do wydania przez tę instytucję zamawiającą ponownej decyzji o udzieleniu zamówienia, o ile krajowe prawo proceduralne pozwala sądowi rozpatrującemu sprawę na zastosowanie w toku postępowania środków przywracających poszanowanie prawa do skutecznego środka prawnego lub na uznanie, że odwołujący się może ponownie wnieść odwołanie od już podjętej decyzji o udzieleniu zamówienia. Bieg terminu na wniesienie takiego odwołania może rozpocząć się dopiero w dniu, w którym ów odwołujący się uzyskał dostęp do wszystkich informacji, w odniesieniu do których niesłusznie zachowano poufność.

Pełen tekst wyroku w tej sprawie można znaleźć pod adresem:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=268028&pageIndex=0&doclang=pl&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=16898> (wyrok)

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=259183&pageIndex=0&doclang=PL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=16898> (opinia)

7. Wyrok z dnia z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawach połączonych
C-383/21 i C-384/21 *Sambre & Biesme i in.*

Belgijski sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału z trzema pytaniami prejudycjalnymi w sprawie C-383/21 oraz pięcioma w sprawie C-384/21. Poprzez pytanie pierwsze w sprawie C-383/21 oraz pytania pierwsze i czwarte w sprawie C-384/21 sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy art. 12 ust. 3 i 4 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że wywołuje on bezpośrednie skutki w sporach między osobami prawnymi prawa publicznego w przedmiocie bezpośredniego udzielania zamówień publicznych, gdy dane państwo

członkowskie nie dokonało transpozycji tej dyrektywy do krajowego porządku prawnego w wyznaczonym terminie. W pytaniach drugich w sprawach C-383/21 i C-384/21 sąd dążył do ustalenia, czy art. 12 ust. 3 akapit drugi ppkt (i) dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że do celów wykazania, iż instytucja zamawiająca wspólnie z innymi instytucjami zamawiającymi sprawuje nad osobą prawną, której udzielono zamówienia, kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawują one nad własnymi jednostkami organizacyjnymi, określony w tym przepisie wymóg, aby instytucja zamawiająca była reprezentowana w organach decyzyjnych kontrolowanej osoby prawnej, jest spełniony przez sam fakt, że w zarządzie tej osoby prawnej zasiada przedstawiciel innej instytucji zamawiającej, który wchodzi jednocześnie w skład zarządu tej pierwszej instytucji zamawiającej. W pytaniach trzecich sąd odsyłający chciał się dowiedzieć, czy, w przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytania pierwsze, należy uznać, że instytucja zamawiająca, w tym przypadku spółka mieszkaniowa użyteczności publicznej, »uczestniczy« w organach decyzyjnych kontrolowanej osoby prawnej, w tym przypadku spółki międzygminnej, z tego tylko względu, że osoba zasiadająca w zarządzie tej spółki międzygminnej w charakterze radnego innej uczestniczącej instytucji zamawiającej, w tym przypadku gminy, jest także – ze względu na okoliczności czysto faktyczne i bez prawnej gwarancji reprezentacji – członkiem zarządu spółki mieszkaniowej użyteczności publicznej, zaś gmina jest współnikiem (niewyłącznym) zarówno podmiotu kontrolowanego (spółki międzygminnej), jak i spółki mieszkaniowej użyteczności publicznej? Poprzez pytanie piąte w sprawie C-384/21 sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy art. 12 ust. 4 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że z zakresu stosowania tej dyrektywy wyłączone jest zamówienie publiczne powierzające instytucji zamawiającej zadania z zakresu usług publicznych, które wpisują się w ramy współpracy między innymi instytucjami zamawiającymi.

Odpowiadając na pytania pierwsze w obu sprawach i pytanie czwarte w sprawie C-384/21, Trybunał powołał się na utrwalone orzecznictwo, z którego wynika, że we wszystkich wypadkach, gdy przepisy dyrektywy są z punktu widzenia swojej treści bezwarunkowe i wystarczająco precyzyjne, jednostki mogą powoływać się na nie przed sądami krajowymi przeciwko danemu państwu członkowskiemu, jeśli państwo to nie transponowało dyrektywy do prawa krajowego w wyznaczonym terminie lub jeśli dokonało niewłaściwej transpozycji. Powołując się na wyrok z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie C-46/15 *Ambisig* Trybunał przypomniał, że gdy jednostki mogą powoływać się na taką dyrektywę względem nie

jednostki, ale państwa członkowskiego, mogą to czynić niezależnie od charakteru, w jakim to państwo występuje. Jak zaznaczył Trybunał, należy unikać sytuacji, w której państwo członkowskie mogłoby odnieść korzyść z naruszenia prawa Unii. Jak zauważył Trybunał, stronami postępowań głównych są osoby prawne prawa publicznego, które są zobowiązane do przestrzegania dyrektywy 2014/24 zatem w sporach tych, pomimo braku transpozycji omawianej dyrektywy do krajowego porządku prawnego w przewidzianym terminie, instytucje zamawiające mogą powoływać się na przepisy tej dyrektywy, o ile przepisy te są bezwarunkowe i wystarczająco precyzyjne.

W odpowiedzi na pytania drugie Trybunał stwierdził, że z brzmienia przepisu art. 12 ust. 3 akapit drugi ppkt (i) wynika, że wymaga on, aby instytucja zamawiająca sprawująca wspólnie kontrolę nad osobą prawną posiadała członka działającego w charakterze przedstawiciela tej instytucji zamawiającej w organach decyzyjnych tej osoby prawnej, przy czym członek ten może w odpowiednim wypadku reprezentować również inne instytucje zamawiające. Jak zaznaczył Trybunał, w wymogu reprezentacji, o którym mowa w art. 12 ust. 3 akapit drugi ppkt (i) dyrektywy 2014/24, chodzi o to, by udział instytucji zamawiającej w organach decyzyjnych osoby prawnej kontrolowanej wspólnie z innymi instytucjami zamawiającymi miał miejsce za pośrednictwem przedstawiciela samej instytucji zamawiającej. Wymóg ten nie może zatem zostać spełniony za pośrednictwem członka tych organów, który zasiada tam wyłącznie jako przedstawiciel innej instytucji zamawiającej. Następnie Trybunał wskazał, że art. 12 ust. 3 akapit drugi ppkt (ii) tej dyrektywy stanowi, że w celu ustalenia, czy instytucje zamawiające sprawują wspólnie kontrolę nad osobą prawną w rozumieniu art. 12 ust. 3 akapit pierwszy lit. a) tej dyrektywy, instytucje zamawiające muszą być w stanie wywierać wspólnie decydujący wpływ na cele strategiczne danej osoby prawnej oraz na istotne decyzje, jakie może ona podejmować. Z uwagi na zakres warunku ustanowionego w art. 12 ust. 3 akapit drugi ppkt (ii) dyrektywy 2014/24, który dotyczy ustalenia treści tych celów i decyzji, należy zatem rozumieć, że kryterium zawarte w art. 12 ust. 3 akapit drugi ppkt (i) tej dyrektywy ma na celu ustanowienie odrębnego wymogu dotyczącego formalnych warunków udziału tych instytucji zamawiających w organach decyzyjnych danej osoby prawnej.

Z uwagi na odpowiedź udzieloną na pytanie pierwsze w sprawach C-383/21 i C-384/21 Trybunał uznał, że nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytania trzecie w tych sprawach. W odpowiedzi na pytanie piąte w sprawie C-384/21 Trybunał uznał, że dane zamówienie publiczne powinno stanowić wynik zabiegów na rzecz współpracy podejmowanych przez

uczestniczące w niej instytucje zamawiające. Ustanowienie współpracy między podmiotami należącymi do sektora publicznego obejmuje bowiem wymiar, który z samej swej natury jest nastawiony na współdziałanie, a którego brak jest w postępowaniu w sprawie udzielenia zamówienia objętego zasadami przewidzianymi w dyrektywie. Jak podkreślił Trybunał, takie współdziałanie wymaga, by współpraca ta – aby mogła być ona objęta zakresem art. 12 ust. 4 dyrektywy 2014/24 – była ukierunkowana na osiągnięcie wspólnych dla wszystkich stron celów. Z kolei takiego wspólnego dla wszystkich instytucji zamawiających celu brak, jeżeli poprzez realizację swoich zadań w ramach danego zamówienia publicznego jedna z instytucji zamawiających nie dąży do osiągnięcia celów wspólnych zarówno dla niej, jak i dla innych instytucji zamawiających, lecz przyczynia się jedynie do realizacji celów, które są wspólne tylko dla tych innych instytucji zamawiających. W takich okolicznościach, jak podkreśla Trybunał, dane zamówienie publiczne ma na celu wyłącznie nabycie świadczenia w zamian za zapłatę wynagrodzenia, tak że nie jest ono objęte wyłączeniem określonym w art. 12 ust. 4 tej dyrektywy.

W wyniku powyższych rozważań, Trybunał orzekł, że artykuł 12 ust. 3 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE wywołuje bezpośrednie skutki w sporach między osobami prawnymi prawa publicznego w przedmiocie bezpośredniego udzielania zamówień publicznych, gdy dane państwo członkowskie nie dokonało transpozycji tej dyrektywy do krajowego porządku prawnego w wyznaczonym terminie. Następnie Trybunał orzekł, że artykuł 12 ust. 3 akapit drugi ppkt (i) dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że do celów wykazania, iż instytucja zamawiająca wspólnie z innymi instytucjami zamawiającymi sprawuje nad osobą prawną, której udzielono zamówienia, kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawują one nad własnymi jednostkami organizacyjnymi, określony w tym przepisie wymóg, aby instytucja zamawiająca była reprezentowana w organach decyzyjnych kontrolowanej osoby prawnej, nie jest spełniony przez sam fakt, że w zarządzie tej osoby prawnej zasiada przedstawiciel innej instytucji zamawiającej, który wchodzi jednocześnie w skład zarządu tej pierwszej instytucji zamawiającej. Na końcu Trybunał zdecydował, że artykuł 12 ust. 4 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że z zakresu stosowania tej dyrektywy nie jest wyłączone zamówienie publiczne powierzające instytucji zamawiającej zadania z zakresu usług publicznych, które wpisują się w ramy współpracy między innymi instytucjami zamawiającymi, jeżeli poprzez wykonywanie takich zadań

instytucja zamawiająca, której zadania te zostały zlecone, nie dąży do osiągnięcia celów wspólnych zarówno dla niej, jak i dla tych innych instytucji zamawiających, lecz przyczynia się jedynie do realizacji celów, które są wspólne tylko dla tych innych instytucji zamawiających.

Pełen tekst wyroku w tej sprawie można znaleźć pod adresem:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=268792&pageIndex=0&doclang=PL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=23764>

ORZECZNICTWO KRAJOWE W SPRAWIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Wyrok KIO z dnia 23 grudnia 2022 r. sygn. akt KIO 3307/22 – potencjał podmiotu trzeciego

„Izba potwierdza, że zgodnie z literalnym brzmieniem art. 122 Ustawy żądanie, aby wykonawca w terminie określonym przez zamawiającego zastąpił podmiot trzeci, na którego zasobach wykonawca polega, innym podmiotem lub podmiotami albo wykazał, że samodzielnie spełnia warunki udziału w postępowaniu uprawnione jest w sytuacji gdy zdolności techniczne lub zawodowe, sytuacja ekonomiczna lub finansowa podmiotu udostępniającego zasoby nie potwierdzają spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu lub zachodzą wobec tego podmiotu podstawy wykluczenia. Ścisła wykładnia dyspozycji normy art. 122 Ustawy, bez uwzględnienia przepisów regulujących warunku udziału w postępowaniu, proponowana przez Wykonawcę prowadzić musiałaby do konstatacji, że zgodnie z art. 554 ust. 1 pkt. 1) w zw. z art. 505 ust. 1 Ustawy odwołanie uwzględnia się gdy naruszenie Ustawy miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik Postępowania i wykonawca ma lub miał interes w uzyskaniu zamówienia oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisu Ustawy. W takiej sytuacji ewentualne naruszenie normy art. 122 Ustawy poprzez wezwanie Wykonawcy, również wobec nieuwzględnienia zarzutu niezgodnej z Ustawą oceny wykazania przez Odwołującego realnego udziału podmiotu trzeciego w wykonaniu zamówienia w zakresie opisanym warunkiem udziału w postępowaniu, nie mogłoby rodzić konsekwencji w postaci poniesienia lub możliwości poniesienia przez Odwołującego szkody, a tym samym odwołanie w tym zakresie nie mogłoby być uwzględnione. W ocenie Izby zastosowane w art. 122 Ustawy odniesienie do okoliczności niepotwierdzenia warunku udziału w postępowaniu dotyczy w każdym przypadku danego postępowania. Skoro w Postępowaniu niezbędne jest - wobec charakteru warunku udziału w postępowaniu - dla wykazania spełnienia tegoż, zapewnienie i wykazanie zgodnie z art. 118 ust. 2 - 4 Ustawy faktu wykonania zamówienia w zakresie, w którym zdolności są wymagane do realizacji usług, to przesłankowo przy stosowaniu art. 122 Ustawy dla ustalenia czy spełniony jest warunek udziału przez podmiot trzeci badana musi być również realność udostępnienia zasobów dla danego warunku – faktyczne zaangażowanie

w wykonanie danego określonego zakresu zamówienia.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 29 grudnia 2022 r. sygn. akt KIO 3346/22 – poświadczanie dokumentów

„Nie ulega wątpliwości, że w niniejszym stanie faktycznym referencje należą do grupy podmiotowych środków dowodowych, które wystawiane są przez podmioty inne niż wykonawca, wykonawca wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia, podmiot udostępniający zasoby lub podwykonawca niebędący podmiotem udostępniającym zasoby. Zastosowanie znajdzie zatem §6 Rozporządzenia, który w ust. 2 stanowi, że w sytuacji gdy podmiotowe środki dowodowe zostały sporządzone jako dokument w postaci papierowej i opatrzone własnoręcznym podpisem, przekazuje się cyfrowe odwzorowanie tego dokumentu opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, a w przypadku postępowań lub konkursów, o wartości mniejszej niż progi unijne, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, poświadczającym zgodność cyfrowego odwzorowania z dokumentem w postaci papierowej.

Jak z kolei stanowi ust. 3 pkt 1 poświadczenia zgodności cyfrowego odwzorowania z dokumentem w postaci papierowej, o którym mowa w ust. 2, dokonuje w przypadku:

- 1) podmiotowych środków dowodowych - odpowiednio wykonawca, wykonawca wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia, podmiot udostępniający zasoby lub podwykonawca, w zakresie podmiotowych środków dowodowych, które każdego z nich dotyczą.

Z zestawienia powyższych przepisów wynika, że w sytuacji gdy referencje wystawione zostały przez podmiot, na rzecz którego wykonane zostały określone roboty budowlane /dostawy /usługi w postaci papierowej i opatrzone własnoręcznym podpisem, prawidłową formą przekazania takiego dokumentu jest cyfrowe jego odwzorowanie. Dodatkowo cyfrowe odwzorowanie powinno zostać poświadczone za zgodność z dokumentem w postaci papierowej. Poświadczenia tego powinien dokonać odpowiednio wykonawca, wykonawca wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia, podmiot udostępniający zasoby lub podwykonawca poprzez opatrzenie tego dokumentu - w przypadku postępowań lub konkursów, o wartości mniejszej niż progi unijne - kwalifikowanym podpisem elektronicznym,

podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, poświadczającym zgodność cyfrowego odwzorowania z dokumentem w postaci papierowej.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 8 listopada 2022 r. sygn. akt KIO 2798/22, KIO 2809/22 – samooczyszczenie, JEDZ

„(...) ostatecznym terminem w okolicznościach niniejszej sprawy, na skuteczne złożenie samooczyszczenia i skorygowania dokumentu JEDZ był upływ terminu wskazanego w wezwaniu w trybie art. 128 ust. 1 ustawy pzp. Zamawiający wyszedł niejako naprzeciw Wykonawcy i umożliwił zmianę pierwotnie złożonego oświadczenia, pomimo że okoliczności związane z odstąpieniem od umowy były już Odwołującemu znane w momencie składania JEDZ na pierwsze wezwanie Zamawiającego. Podkreślić przy tym należy, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego jest postępowaniem sformalizowanym i stanowi uporządkowany ciąg czynności (art. 7 pkt 18 ustawy pzp). Umożliwienie Wykonawcy przedstawienia samooczyszczenia na każdym jego etapie, pomimo świadomości Wykonawcy co do wystąpienia przesłanki wykluczenia już na moment składania pierwotnego JEDZa, niewątpliwie prowadziło do zaburzenia tego ciągu czynności i naruszenia zasady przejrzystości postępowania, a także zasady równego traktowania wykonawców.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 25 października 2022 r. sygn. akt KIO 2669/22, KIO 2690/22 zgodność oferty z warunkami zamówienia

„Na wstępie Izba wskazuje, że zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp, Zamawiający odrzuca ofertę, której treść jest niezgodna z warunkami zamówienia. Ustawodawca zobowiązał więc zamawiającego do odrzucenia ofert tych wykonawców, którzy zaoferowali przedmiot zamówienia niezgodny z wymaganiami określonymi w specyfikacji warunków zamówienia, co do zakresu, ilości, jakości, warunków realizacji i innych elementów istotnych dla wykonania przedmiotu zamówienia. Aby zastosować podstawę odrzucenia oferty z art. 226 ust.1 pkt 5 Pzp musi być możliwe do określenia na czym konkretnie taka niezgodność polega, czyli co i w jaki sposób w ofercie nie jest zgodne z konkretnie wskazanymi, skwantyfikowanymi i ustalonymi jednoznacznie postanowieniami SWZ. Odrzuceniu podlega zatem wyłącznie

oferta, której treść jest niezgodna z treścią SWZ w sposób zasadniczy i nieusuwalny, gdyż obowiązkiem zamawiającego jest poprawienie w złożonej ofercie niezgodności z SWZ niemających istotnego charakteru. O ile każdorazowo treść oświadczenia woli składanego w postępowaniu w ramach oferty należy rozpatrywać przez pryzmat zamiaru wykonawcy, wyrażającego się wolą uczestnictwa w postępowaniu, o tyle kluczową sprawą jest, czy w konkretnym stanie faktycznym możliwe jest ustalenie treści oświadczenia co do oferowanego przedmiotu w sposób nie naruszający nadrzędnej zasady zachowania uczciwej konkurencji pomiędzy wykonawcami. Izba podkreśla, że niezgodność oferty z warunkami zamówienia musi zachodzić w warstwie merytorycznej świadczenia wykonawcy. Samo twierdzenie, że w dokumentach ofertowych brakuje określonej informacji nie może być automatycznie utożsamiane z niezgodnością oferty z warunkami zamówienia. Aby taką niezgodność stwierdzić, należy po pierwsze ustalić czy w okolicznościach faktycznych konkretnego zamówienia określona informacja wymagana przez Zamawiającego może być pośrednio wyinterpretowana z innych dokumentów i oświadczeń wykonawcy. Po drugie należy ustalić czy brak informacji w ofercie wykonawcy, a wymaganej postanowieniami SWZ skutkuje zaoferowaniem przez wykonawcę świadczenia niezgodnego z wymaganiami zawartymi w SWZ. Reasumując, o niezgodności treści oferty z treścią SWZ można mówić tylko w przypadku, gdy przedmiot zamówienia wynikający z oferty nie odpowiada przedmiotowi zamówienia opisanemu w SWZ.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 2 listopada 2022 r. sygn. akt KIO 2721/22, KIO 2740/22 – oferta niezgodna z warunkami zamówienia

„Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 5 Pzp, zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli jej treść jest niezgodna z warunkami zamówienia. Warunki zamówienia należy rozumieć zgodnie z definicją wyrażoną w art. 7 pkt 29 Pzp, która stanowi, że należy tu rozumieć warunki, które dotyczą zamówienia lub postępowania o udzielenie zamówienia, wynikające w szczególności z opisu przedmiotu zamówienia, wymagań związanych z realizacją zamówienia, kryteriów oceny ofert, wymagań proceduralnych lub projektowanych postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego. Należy zatem odnosić przesłankę odrzucenia oferty do określonych wymagań zamawiającego, a nie do określonego dokumentu, w którym pewne rozwiązania powinny być zawarte.

Podstawą do odrzucenia oferty jest niezgodność treści oferty z warunkami zamówienia. Niezgodność treści oferty z warunkami zamówienia polega na sporządzeniu i przedstawieniu oferty w sposób niezgodny z tymi warunkami, tj. m.in. w sposób nieodpowiadający wymaganiom zamawiającego w odniesieniu do przedmiotu zamówienia, sposobu jego realizacji i innych warunków zamówienia, a zatem dotyczy merytorycznego aspektu zaoferowanego przez wykonawców świadczenia oraz merytorycznych wymagań zamawiającego, w szczególności co do zakresu świadczenia jego ilości lub jakości, warunków realizacji lub innych elementów istotnych dla wykonania zamówienia. Oczywistym warunkiem dokonania takiej czynności z uwagi na niezgodność oferty z warunkami zamówienia powinno być precyzyjne i jednoznaczne określenie tych wymagań przez zamawiającego w dokumentach zamówienia. Przykładem niezgodności treści oferty z warunkami zamówienia jest zaoferowanie przez wykonawcę innego przedmiotu zamówienia niż wymagany przez zamawiającego, w tym przedmiotu nieodpowiadającego wymaganiom określonym w warunkach zamówienia - np. zaoferowanie urządzeń o innych funkcjonalnościach niż wymagane przez zamawiającego.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok z dnia 16 listopada 2022 r. KIO 2894/22 – ocena ofert, informacja o wyniku postępowania

„(...) należy też w kontekście kryteriów oceny ofert zwrócić uwagę na podstawowe zasady udzielania zamówień publicznych, o których mowa w art. 16 ustawy Pzp. Zamawiający stosując kryteria oceny ofert decyduje o tym, która oferta zostanie uznana za najkorzystniejszą spośród ofert niepodlegających odrzuceniu i złożonych przez wykonawców niepodlegających wykluczeniu. Zastosowanie kryteriów oceny ofert ma więc kluczowe znaczenie dla wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, a w efekcie – dla interesów wszystkich wykonawców ubiegających się o dane zamówienie. Dlatego też, w celu zapewnienia ochrony tych interesów i realizacji zasad, o których mowa w art. 16 ustawy Pzp, w tym zwłaszcza zasady przejrzystości, uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, ustawodawca nałożył na zamawiających obowiązek informowania wykonawców o czynności wyboru najkorzystniejszej oferty z podaniem uzasadnienia faktycznego i prawnego. Wykonawca nie może bowiem zadbać o swoje interesy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jeżeli nie ma dostępu do wiedzy, która oferta została uznana za najkorzystniejszą, ile otrzymała

punktów i dlatego otrzymała taką a nie inną liczbę punktów. W konsekwencji, jeżeli wykonawca nie ma dostępu do takiej wiedzy, nie są realizowane podstawowe zasady udzielania zamówień, o których mowa w art. 16 ustawy Pzp, a także nie ma możliwości realnego skorzystania ze środków ochrony prawnej, gdyż nie ma możliwości postawienia zarzutów wobec czynności, której podstawy dokonania nie są wykonawcy znane. Powyższe zaś, wobec niemożności realnej weryfikacji prawidłowości czynności zamawiającego, może doprowadzić do udzielenia zamówienia (czyli zawarcia umowy) wykonawcy, który w ogóle nie został wybrany zgodnie z przepisami ustawy Pzp, co stanowiłoby pogwałcenie kolejnej zasady, wyrażonej w art. 17 ust. 2 ustawy Pzp. Tym samym kompletne i rzetelne poinformowanie wykonawców o tym, dlaczego dany wykonawca uzyskał w kryteriach oceny ofert określoną liczbę punktów, stanowi czynnik niezbędny do realizacji ww. zasad, jak też realizacji prawa do korzystania ze środków ochrony prawnej. Brak uzasadnienia lub niepełne uzasadnienie faktyczne i prawne informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty jest więc naruszeniem nie tylko art. 253 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, ale także ww. zasad. (...) zastosowanie kryteriów jakościowych nie uprawnia zamawiającego do całkowicie subiektywnej i swobodnej oceny. Żadna czynność zamawiającego, w świetle zasad, o których mowa w art. 16 ustawy Pzp, nie może być wykonywana subiektywnie i swobodnie, w tym także czynność oceny ofert w ramach kryteriów oceny ofert. Kryteria przyjęte przez zamawiającego jako mające charakter ocenny w praktyce nie mogą być oczywiście stosowane całkowicie zero-jedynkowo, niemniej jednak ze względu na ww. obowiązujące zasady ewentualny element subiektywnej oceny musi zostać ograniczony do minimum. Ponadto ocenny charakter tych kryteriów nie zwalnia zamawiającego z obowiązku podania uzasadnienia faktycznego wyboru oferty w taki sposób, żeby wykonawcy wiedzieli, dlaczego dana oferta uzyskała określoną liczbę punktów. Tym bardziej nie zwalnia zamawiającego z ww. obowiązku fakt zaangażowania żołnierzy do oceny próbek butów. Zamawiający powinien bowiem od każdej osoby oceniającej próbki w ramach kryteriów oceny ofert, wymagać podania uzasadnienia dla przyznanej przez nią punktacji, tak by możliwe było zarówno dokonanie oceny w sposób możliwie najbardziej obiektywny (przy ocennym charakterze kryteriów), jak i podanie uzasadnienia faktycznego w informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty, zgodnie z art. 253 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp. Przy czym, jak wskazano już wyżej, ww. obowiązek podania uzasadnienia faktycznego istnieje niezależnie od rodzaju kryteriów oceny ofert, ale jego realizacja nabiera szczególnego znaczenia w sytuacji, gdy przyjęte kryteria mają charakter ocenny, ponieważ to w takiej sytuacji najtrudniej jest

wykonawcom zweryfikować prawidłowość wyboru najkorzystniejszej oferty i zwłaszcza w takiej sytuacji niezbędne jest rzetelne i kompletne poinformowanie ich o podstawach dokonanej oceny.

Reasumując, podanie przez zamawiającego w niniejszym postępowaniu jedynie informacji o liczbie przyznanych ofertom punktów, stanowiło naruszenie art. 253 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp oraz art. 16 pkt 1 i 2 ustawy Pzp.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia sygn. akt KIO 3152/22 przystąpienie do postępowania odwoławczego

„Izba z urzędu stwierdziła niedopuszczalność zgłoszenia przystąpienia do postępowania po stronie Odwołującego a także wynikający z zakresu zarzutów odwołania brak interesu zgłaszającego przystąpienie w zgłoszeniu przystąpienia po stronie Odwołującego w rozumieniu art. 525 Pzp. Izba stwierdza, że interes przystępującego nie jest nieograniczony - mieści się w ramach wyznaczonych przez treść odwołania, przedmiot danego postępowania i sytuację, w jakiej znajduje się przystępujący w danym postępowaniu. Wykonawca przystępując do postępowania staje się jego uczestnikiem i jego czynności, z mocy prawa (art. 525 ust. 4 Pzp) nie mogą pozostawać w sprzeczności z czynnościami i oświadczeniami strony, do której przystąpił. Jednocześnie uprawnienia tegoż podmiotu, również odnoszące się do funkcji, jakiej służy odwołanie, nie mogą być szersze ani sprzeczne z uprawnieniami i celem odwołania dookreślonego interesem Odwołującego tj. uzyskaniem przez tegoż danego zamówienia. Ustawodawca nie przewidział możliwości częściowego przystąpienia do strony postępowania i dla skuteczności tej czynności wymaga istnienia interesu przystępującego w rozstrzygnięciu odwołania na korzyść jednej ze stron. Pomimo szerokiej wykładni pojęcia interesu przystępującego, Izba nie mogła pominąć faktu, że odwołanie skierowane było również przeciwko ofercie C. i zmierzało do usunięcia tej oferty z postępowania. Zgłaszający przystąpienie nie mógł przystąpić do postępowania jedynie w części zarzutów odwołania, a co za tym idzie musiałby – choćby w milczący sposób - popierać również zarzuty skierowane przeciwko własnej ofercie. Tym samym wobec braku możliwości przystąpienia C. do odwołania w części oraz oczywisty brak interesu, co do przystąpienia Izba uznała je za niedopuszczalne.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Warszawie z dnia 14 października 2022 r. sygn. akt: XXIII Zs 65/22

[tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Warszawie z dnia 21 października 2022 r. sygn. akt XXIII Zs 98/22

[tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO w Warszawie z dnia 15 listopada 2022 r. sygn. akt XXIII Zs 127/22

[tekst orzeczenia](#)

ANALIZY SYSTEMOWE

NR 12/2022

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2022 – 31.12.2022

I. Rynek zamówień publicznych

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
Zamówienia publiczne			
O zamówieniu	136 567	31 239	167 806
O zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	-	247	247
O zamiarze zawarcia umowy	4 950	1 189	6 139
O wyniku postępowania / udzieleniu zamówienia	142 904	37 580	180 484
O konkursie	50	25	75
O wynikach konkursu	44	84	128
O zmianie umowy	11 929	8 987	20 916
O wykonaniu umowy	128 708	-	128 708
O spełnianiu okoliczności, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 11–14 ustawy Pzp	135	-	135
O zmianie ogłoszenia	60 920	20 779	81 699
Dotyczące zamówienia, dla którego nie ma obowiązku stosowania ustawy Pzp	17 252	-	17 252
Plan postępowań	11 947	-	11 947
Wstępne i okresowe ogłoszenia informacyjne	-	1 484	1 484
O profilu nabywcy	-	229	229
Razem	515 406	101 843	617 249
Koncesje			
O koncesji	10	0	10
O zmianie ogłoszenia	8	2	10
O zamiarze zawarcia umowy koncesji	0	2	2
O zawarciu umowy koncesji	8	1	9
O zmianie umowy koncesji	1	2	3

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2022

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
Razem	27	7	34

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED	Ogółem
Roboty budowlane	36,30%	5,76%	30,58%
Dostawy	35,11%	56,72%	39,16%
Usługi	28,59%	37,52%	30,26%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Podstawowy bez negocjacji (art. 275 pkt 1)	86,71%	-
Podstawowy z możliwością negocjacji (art. 275 pkt 2)	13,26%	-
Podstawowy z negocjacjami (art. 275 pkt 3)	0,02%	-
Partnerstwo innowacyjne (art. 297)	0,01%	-
Przetarg nieograniczony	-	98,70%
Przetarg ograniczony	-	0,88%
Negocjacje z ogłoszeniem	-	0,25%
Dialog konkurencyjny	-	0,16%
Partnerstwo innowacyjne	-	0,01%

Kryteria oceny ofert – TED

(zamówienia o wartości powyżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	26%	41%	39%	39%
Cena i inne kryteria	74%	59%	61%	61%

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED	Ogółem
Roboty budowlane	35,09%	5,44%	28,92%

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2022

Rodzaj zamówienia	BZP	TED	Ogółem
Dostawy	34,85%	52,66%	38,55%
Usługi	30,06%	41,90%	32,53%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP Pzp z 2004 r.	BZP Pzp z 2019 r.	TED
Przetarg nieograniczony	50,86%	-	-
Przetarg ograniczony	0,79%	-	-
Negocjacje z ogłoszeniem	0,13%	-	-
Dialog konkurencyjny	0,27%	-	-
Negocjacje bez ogłoszenia	0,13%	-	-
Zamówienie z wolnej ręki	34,57%	-	-
Zapytanie o cenę	13,25%	-	-
Partnerstwo innowacyjne	0,00%	-	-
Licytacja elektroniczna	0,00%	-	-
Podstawowy bez negocjacji (art. 275 pkt 1)	-	80,36%	-
Podstawowy z możliwością negocjacji (art. 275 pkt 2)	-	12,25%	-
Podstawowy z negocjacjami (art. 275 pkt 3)	-	0,02%	-
Partnerstwo innowacyjne (art. 297)	-	0,01%	-
Negocjacje bez ogłoszenia (art. 301)	-	0,05%	-
Zamówienie z wolnej ręki (art. 305)	-	7,31%	-
Przetarg nieograniczony	-	-	87,54%
Przetarg ograniczony	-	-	1,43%
Negocjacje z ogłoszeniem	-	-	0,38%
Dialog konkurencyjny	-	-	0,12%
Partnerstwo innowacyjne	-	-	0,02%
Negocjacje bez ogłoszenia	-	-	8,05%
Zamówienie z wolnej ręki	-	-	2,46%

Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych

(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r. ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzucanych
Roboty budowlane	3,77	3,19
Dostawy	1,76	1,28
Usługi	3,19	1,68
Średnio	2,21	1,92

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2022

Procent liczby udzielanych zamówień oraz rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamawiających		Udział	B	D	U
1. Zamawiający publiczny:					
a) jednostka sektora finansów publicznych:					
	• organ władzy publicznej:				
	– organ administracji rządowej (centralnej lub terenowej)	4,29%	26,62%	32,30%	41,08%
	– organ kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sąd i trybunał	0,80%	19,54%	23,73%	56,73%
	• jednostka samorządu terytorialnego	46,15%	50,22%	20,04%	29,74%
	• związek jednostek samorządu terytorialnego	0,44%	45,50%	22,67%	31,83%
	• związek metropolitalny	0,02%	0,00%	26,92%	73,08%
	• jednostka budżetowa	9,61%	31,15%	34,49%	34,36%
	• samorządowy zakład budżetowy	0,86%	37,84%	31,45%	30,71%
	• agencja wykonawcza	0,65%	37,11%	25,35%	37,54%
	• instytucja gospodarki budżetowej	0,26%	18,18%	63,64%	18,18%
	• państwowy fundusz celowy	0,01%	0,00%	23,53%	76,47%
	• Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz zarządzane przez nie fundusze	0,30%	35,46%	30,02%	34,52%
	• Narodowy Fundusz Zdrowia	0,10%	10,35%	37,24%	52,41%
	• samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	8,68%	9,74%	70,36%	19,90%
	• uczelnia publiczna	6,07%	15,66%	50,87%	33,47%
	• Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne	0,34%	7,97%	67,29%	24,74%
	• państwowe i samorządowe instytucje kultury	1,36%	23,00%	29,79%	47,21%
	• inne państwowe i samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych	0,83%	34,50%	28,94%	36,56%
	• Bankowy Fundusz Gwarancyjny	0,01%	0,00%	40,00%	60,00%
	b) inna państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej	3,58%	48,85%	29,90%	21,25%
	c) związki podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1 lub 2 ustawy lub podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt. 3 ustawy	0,36%	20,36%	50,00%	29,64%
	d) osoba prawna, o której mowa w art. 4 pkt 3 ustawy (podmiot prawa publicznego)	7,87%	15,75%	55,45%	28,80%
	e) inny zamawiający	7,21%	22,51%	47,38%	30,11%
2. Zamawiający sektorowy		0,18%	29,30%	44,53%	26,17%
3. Zamawiający subsydiowany		0,00%			
4. Zamawiający publiczny udzielający zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (art. 7 pkt 36 ustawy Pzp)		0,02%	0,00%	75,00%	25,00%
5. Zamawiający sektorowy udzielający zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (art. 7 pkt 36 ustawy Pzp)		0,00%			

Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia o wartości powyżej progów UE)

Kategorie zamawiających	Udział
Ministerstwo lub inny organ krajowy lub federalny, w tym jednostki regionalne i lokalne	4,87%
Organ władzy regionalnej lub lokalnej	17,15%
Podmiot prawa publicznego (w tym działający w sektorze użyteczności publicznej)	33,64%
Podmiot prawa publicznego kontrolowany przez instytucję lokalną	1,29%
Inne (w tym organizacja międzynarodowa)	43,05%

Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających

(zamówienia o wartości powyżej progów UE)

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Ministerstwo lub inny organ krajowy lub federalny, w tym jednostki regionalne i lokalne	5,90%	46,09%	48,01%
Organ władzy regionalnej lub lokalnej	9,14%	31,47%	59,39%
Podmiot prawa publicznego (w tym działający w sektorze użyteczności publicznej)	6,23%	56,91%	36,86%
Podmiot prawa publicznego kontrolowany przez instytucję regionalną	5,59%	41,20%	53,21%
Inne (w tym organizacja międzynarodowa)	3,29%	58,87%	37,84%

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2022

**Liczba zamówień udzielonych polskim wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE
z uwzględnieniem wartości tych zamówień***

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w EUR]								Razem	
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Austria			1	967 178					1	967 178
Belgia					5	42 426 530			5	42 426 530
Bułgaria			1	8 472 947	1	155 001			2	8 627 948
Chorwacja			1	55 173					1	55 173
Czechy	6	280 863 595	15	109 238 687	5	13 900 793			26	404 003 075
Dania	1	40 263 592			2	4 345 247			3	44 608 839
Estonia			3	2 370 353	3	165 400			6	2 535 753
Finlandia			2	622 185	2	2 764 953			4	3 387 138
Francja			2	1 100 000	2	1 627 696			4	2 727 696
Irlandia					1	162 600			1	162 600
Litwa	1	963 500	1	2 564 540	3	370 661			5	3 898 701
Luksemburg					9	34 673 800			9	34 673 800
Łotwa			2	3 400 848					2	3 400 848
Malta					1	162 000			1	162 000
Niderlandy			1	112 774					1	112 774
Niemcy	1	213 281	8	14 703 039	5	1 219 700			14	16 136 020
Rumunia	1	61 911 186	2	3 029 991					3	64 941 177
Słowacja	1	110 850 898	5	43 090 279	2	193 668			8	154 134 844
Słowenia			1	4 566 380					1	4 566 380
Szwecja			3	6 726 022	1	192 245			4	6 918 267
Węgry			4	26 526 146	2	122 054			6	26 648 200
Włochy			4	25 551 418	3	17 500 000			7	43 051 418
Razem	11	495 066 052	56	253 097 960	47	119 982 348	0	0	114	868 146 360

* - dane na podstawie siedziby wykonawcy wskazanej w treści ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED). Nie podlega badaniu struktura kapitałowa wykonawcy.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2022

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]								Razem	
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Austria	1	97 688 500	13	123 227 804	3	44 069 114			17	264 985 418
Belgia	1	174 574 335	40	94 644 576	9	84 318 868			50	353 537 780
Bułgaria					1	1 113 400			1	1 113 400
Chiny	2	1 034 442 823							2	1 034 442 823
Czechy	1	2 490 800	63	271 336 321	13	47 824 729			77	321 651 850
Dania	2	240 522 176	2	6 923 356	4	21 465 754			8	268 911 286
Estonia			5	4 017 765	1	66 804 000			6	70 821 765
Finlandia			4	95 656 126					4	95 656 126
Francja			19	1 583 917 973	23	4 566 339 784			42	6 150 257 757
Grecja			1	b.d.	2	13 561 212			3	13 561 212
Hiszpania	5	216 138 785	2	19 690 511	6	7 359 154 552			13	7 594 983 848
Irlandia			1	29 839					1	29 839
Izrael			1	226 672 622	3	20 376 947			4	247 049 569
Japonia			1	4 065 041					1	4 065 041
Kanada			2	1 653 484					2	1 653 484
Kazachstan	3	613 588 424							3	613 588 424
Korea Południowa			1	11 438 300	2	b.d.			3	11 438 300
Liban					1	412 709 858			1	412 709 858
Litwa	1	18 999 000	3	14 063 370	4	20 044 013			8	53 106 383
Luksemburg					2	13 360 800			2	13 360 800
Łotwa			1	19 557 317					1	19 557 317
Malta					1	80 164 800			1	80 164 800
Monako			2	8 336 820					2	8 336 820
Niderlandy			33	24 008 529	7	230 302 106			40	254 310 635
Niemcy	2	153 765 854	198	527 962 423	22	623 618 482			222	1 305 346 758
Norwegia					5	56 946 854			5	56 946 854

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2022

Rosja			1	348 000					1	348 000
Rumunia					1	7 376 854			1	7 376 854
Słowacja			3	6 577 400	2	785 100			5	7 362 500
Szwajcaria			59	66 070 460	10	183 906 948	2	287 552	71	250 264 960
Szwecja			12	73 442 208	2	19 649 494			14	93 091 702
Turcja	1	668 667 000	3	1 778 672 719					4	2 447 339 719
Ukraina			2	12 465 918					2	12 465 918
USA			10	27 908 064	6	67 165 309			16	95 073 373
Węgry	1	118 253 737	136	346 472 609					137	464 726 346
Wielka Brytania			5	46 378 035	11	255 981 388			16	302 359 423
Włochy	1	377 196 000	8	17 650 549	9	420 101 129			18	814 947 678
Wyspa Man					2	15 300 000			2	15 300 000
Razem	21	3 716 327 434	631	5 413 188 140	152	14 632 441 495	2	287 552	806	23 762 244 621

* - dane na podstawie siedziby wykonawcy wskazanej w treści ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED). Nie podlega badaniu struktura kapitałowa wykonawcy.

II. KONTROLA PREZESA URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Kontrola uprzednia

Sprawy	Liczba	
Wszczęte	148	
Zakończone	172	
Wyniki	Liczba	Struktura procentowa
Odstąpiono od kontroli	19	11%
Nie stwierdzono naruszeń	71	41%
Stwierdzono naruszenia	82	48%
w tym:		
zalecenie unieważnienia	3	4%
zalecenie usunięcia naruszeń	8	10%
naruszenia formalne (bez zaleceń)	71	86%

Kontrole doraźne

Sprawy	Liczba	
Wszczęte	184	
Zakończone	190	
Wyniki	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się PZP	2	1%
Odstąpienie od kontroli	8	4%
Brak naruszeń	7	4%
Stwierdzono brak naruszeń mających wpływ na wynik postępowania	133	70%
Stwierdzono podstawy do dalszego prowadzenia kontroli	2	1%
Stwierdzono naruszenia	38	20%
w tym:		
zawiadomienie RDFP	42	-

Postępowania wyjaśniające

Sprawy	Liczba	
Wszczęte	170	
Zakończone	417	
Wynik	Liczba	Struktura procentowa
przekazane do kontroli	52	12%

II. Środki ochrony prawnej

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba	
Wniesiono ogółem	3 537	
Rozpatrzone ogółem	3 514	
Sposób rozpatrzenia	Liczba	Rozkład procentowy
Zwrócone	168	5%
Odrzucone	74	2%
Umorzone postępowanie	847	24%
Umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	851	24%
Oddalone	1 020	29%
Uwzględnione	554	16%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2022 r.	2021 r.
Roboty budowlane	22%	27%
Dostawy	25%	29%
Usługi	53%	44%

**Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej
wniesionych do sądów**

Skargi	2022 r.	2021 r.
Liczba wniesionych skarg	154	165
Odsetek liczby wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	4%	4%

Przygotował:

Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

Joanna Orzel Anna Węclawska
Wojciech Michalski Kinga Ostrowska
Urszula Krynicka Łukasz Pieńkowski
pod kierunkiem Anity Wichniak-Olczak

KONTAKT:

Urząd Zamówień Publicznych
ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa
tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov.pl